

**Тоосгоны шаврын ” Налайхын уурхайн зүүнжигүүр ”ордын 2023 онд
Байгаль Орчны Менежментийн төлөвлөгөөнд доор дурьдсан ажлуудыг
тусгалаа.**

1. Танилцуулга

2. Тоосго үйлдвэрлэлийн сөрөг нөлөөлөл, бууруулах арга хэмжээний

төлөвлөгөө

3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

4. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

5. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

6. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

7. Байгаль орчны менежментийн систем хууль эрх зүй

8. Ашигласан материал

9. Хяналтын хуудас

10.Хавсралт материалууд

1. ТАНИЛЦУУЛГА

Хуалян ХХК нь 2002 онд байгуулагдсан. 2004 оноос Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн 3-р хорооны нутагт 4508А тоот Ашигт малтмал ашиглах Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Налайхын уурхайн зүүн жигүүр шаврын орд газарт 21 дахь жилдээ Тоосгоны үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг үр ашигтай явуулж байна.

1.1. Эдийн засаг дэд бүтцийн товч тодорхойлолт

Налайх тосгон нь 8000 гаруй өрхийн 28000 хүн амтай бөгөөд халх,казак, буриад, урианхай дөрвөд зэрэг үндэстэн ястан оршин суудаг. Налайх тосгонд соёлын ордон, эмнэлэг,дэлгүүр,зоогийн газрууд, харилцаа холбоо, зочид буудал,халуун ус, үсчин гоо саахан 11 жилийн сургалттай ЕБСургуулиуд МСҮТ,хувийн бага болон дунд сургуул, хувийн хэвшлийн нүүрсний уурхайнууд, цахилгаан станц,малын гаралтай түүхий эдийн зах,гадаадын болон хувийн хөрөнгө оруулалттай оёдлын,тоосгоны, цементийн, блокны, хуванцарын зэрэг үйлдвэрүүд болон үйлдвэрлэл үйлчилгээ явуулдаг газрууд олон бий.Нийтийн зориулалттай 2-5 давхар орон сууцнууд дүүргийн 17%-ийг эзэлдэг.Налайх тосгон нь чиглэлийн автобус, бусад машин техникийн саадгүй үйлчилгээтэй мөн зүүн аймгуудын автомашины гол зам дайран өнгөрдөг тул зүүн аймгуудтай харилцах зам харилцааны зангилаа болдог. Мөн Улаанбаатар Замын – Үүдийн хатуу хучилттай мянганы зам тосгоны баруун талаар дайрч өнгөрдөг.

“ Налайхын уурхайн зүүн жигүүр” шаврын орд нь эдийн засаг, зам харилцааны хувьд дэд бүтэц сайн хөгжсөн бүсэд байгаа бөгөөд талбайд байрлах 100кВт-ийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугмаас өөрийн 10/4кВт-ийн трансформаторыг суурилуулж үйлдвэрийн хэрэгцээт хүчдэлийг авч эрчим хүчний асуудал бүрэн шийдэгдсэн.Цахилгаан хүчдэлийг,дамжуулах хувиарлах байгууламж, бусад цахилгаан тоног төхөөрөмжийг богино холболтоос хамгаалж АВ серийн автомат салгуур залгуур бүхий алсын удирдлагатай тоног төхөөрөмжийг хэрэглэсэн болно.

Гэрэлтүүлэг агааржуулах сэнсийг QBZ/BQD-80Z/автоматаас авч тэжээнэ.

Үйлдвэрлэлийн технологийн үйл ажиллагаа хэвийн цаашид тоног төхөөрөмжүүдээ шинэчлэлгүй 10 жил үйл ажиллагаа явуулах боломжтой байна.

Тус үйлдвэрлэлийн ажиллах хүчний хувьд Налайх дүүргийн ХХҮХэлтэстэй гэрээ хийн улирлын чанартай ажиллах 40-50 ажилчинг ажиллуулдаг болно.

“Хуалян”ХХК нь “Налайхын зүүн жигүүр”-ийн шаврын ордод 2002,2009 онд геологийн хайгуул хийж талбайн нийт тоосгоны шаврын нөөцөөс үлдсэн $V = 606105 \text{ м}^3$ бодитой нөөцөөр тооцож “Аргай-Оч” ХХК ТЭЗҮ-ийг боловсруулан Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2018 оны 08-р сарын 13-ний өдрийн хуралдаанаар баталгаажуулсан. Урьд жилүүдэд ашиглан тоосгоны шавар олборлолт хийж байсан талбайг үргэлжлүүлэн 2023 онд олборлолт хийнэ. Олборлолтын ажлыг хийхдээ манай орны уул уурхайн салбарт ашиглагдаж байгаа өндөр хүчин чадалтай машин механизмуудаар хөрс хуулалт, шавар олборлолтыг хийж гүйцэтгэнэ.

Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг 5-р сараас 9-р сарын 15 хүртэл хугацаанд явуулна. 2022 онд **ажиллах хүчин дутагдалтайгаас** хүндрэл үүсч төлөвлөгөөний дагуу олборлолт үйлдвэрлэл явагдаагүй болно.

2023 онд “Налайхын зүүн жигүүр”-ийн шаврын ордын В-1 блокоос 7220 м^3 шавар олборлон урд онуудад бэлтгэж нөөцөлсөн 3190 м^3 шавар нийт 10410 м^3 шавраар 3.0 сая ширхэг тоосго үйлдвэрлэх болно./Нөөцийн В-1 блок нь **2023 оны 01-р сарын 01-ний байдлаар үйлдвэрийн $V_1 = 28763 \text{ м}^3$ нөөцтэй/**

Үйлдвэрлэлийн зардлыг үйлдвэрлэл ажиллах хугацаагаар тооцож тухайн жилийн төлөвлөгөөт ажлыг хийж гүйцэтгэхийн тулд тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг чанар сайтай хийж,эдийн засгийн чадавхи, үйлдвэрлэлийн технологийн горим, ажилчдын ажиллах ажилтануудын идэвхи санаачилга хөдөлмөрлөх ур чадварыг дээшлүүлэх, ажлын байрны зохион байгуулалт, хүмүүсийн амьдрах, хөдөлмөрлөх нөхцлийг шаардлагын хэмжээнд хүртэл сайжируулснаар төлөвлөгөөт зорилтыг хугацаандаа хийж гүйцэтгэх болно.

Ашиглалтын үед ашиглалтыг зузаан ихтэй бохирдол багатай үе давхаргыг сорьцлон ашиглахгүй ашигт малтмалыг зүй зохистой ашиглах талаар анхаарч үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явуулна.

1.2. Байгаль орчны төлөв байдал

Тоосгоны шаврын ордын талбай нь Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэрт орших ба Улаанбаатар хотоос 37 км-т Налайхын нүүрсний уурхайн зүүн хойт зүгт 1,2км-т оршино.

Газарзүйн байршил нь:

1.	47° 45' 24''	107° 17' 45''
2.	47° 45' 33''	107° 17' 45''
3.	47° 45' 33''	107° 18' 35''
4.	47° 45' 24''	107° 18' 35''

Тоосгоны шаврын орд доод цэрдийн зүүн баянгийн давхрагын шаварлаг, занарлаг доод зузаалгад хамаарагдах давхраас маягийн биет юм.

Ордын ашигтай зузаалаг болох хар саарал, саарал ангийн шаврын зузаан нь ордын талбайн баруун хэсэг болох В₁- блокын хэмжээнд 3,1м, хөрсний зузаан 2,31.

Ордын хэмжээнд олборлолт явуулах явцад ямар нэгэн чулуужилт, цэвдэг, хөөрөлт, нуралт зэрэг ноцтой хүндрэл учрахгүй.

Налайхын нүүрсний орд газар нь Физик газарзүйн мужлалаар Хэнтийн нурууны зүүн өмнөд хэсэгт багтах бөгөөд дунд зэргийн хэрчигдэл бүхий нам уулс, тал хээрийн бүсийн намхан толгодорхог гадаргуутай, далайн түвшнээс дээш 1440-1450 метрт өргөгдсөн. Жилд дунджаар 220 мм орчим тунадас унадаг.

Цаг уурын хувьд эх газрын эрс тэрс уур амьсгалтай. Улирлын болон хоногийн температур эрс хэлбэлзэлтэй атмосферийн хэлбэлзэл ихтэй, Жилд дунджаар 220 мм орчим тунадас унах бөгөөд хур тундасны ихэнх нь 7-8 сард унадаг. Анхны цас 9-р сарын 15-ний үеэр сүүлчийн цас 5-р сарын 15-ний үеэр орох жишээтэй.

Налайхын орчимд агаарын дундаж температур хамгийн хүйтэн 1 дүгээр сард -27°C, хамгийн дулаан 7 дугаар сард +20-25°C орчим байдаг. Өвөл хөрс нь 3-5м гүн хөлддөг. Мөн газар хөдлөлтийн VII-VIII бүсэд оршдог.

Мөн цэвдэг нилээд өргөн хэмжээгээр тархсан бөгөөд цэвдэгийн гүний хэмжээ нь газрын хотгор гүдгэр болон чулуулгийн найрлага, литологийн бүтцээс хамаарч, нам дор хэсэгт 1.54-2.0 м, өргөгдсөн хэсэгт 3-5 м хүрч байна. Мөнх цэвдэгтэй газрын хөрсний ус нь агаарын тунадас ба орчмын гүний усны урсгалаас голлон тэжээгддэг байна. Тус ордоос 8 км зайтай Туул гол урсдаг бөгөөд ордын орчимд булаг шанд байхгүй усны сүлжээ муу хөгжсөн.

Налайхын хотгорын газар доорхи усыг дунд төмөрлөгийн хурдсанд нь агуулагдах нүүрсний, үйлдвэрийн ач холбогдол бүхий орд газартай нь холбон тусгайлан судалсан. Дунд төмөрлөгийн хурдсанд ус агуулах тогтвортой үеүд бараг байдаггүй. Усны оршилтын гүн ихээхэн хэлбэлзэнэ. Налайхын хотгорт энэ үзүүлэлт 31,0-64,5м-ийн хооронд хэлбэлздэг.Цооногуудын ундарц голдуу 1-2л/сек-ээс хэтрэхгүй.

Уг ордыг олборлолтын явцад ахуйн хэрэгцээний ус болон тоосго зуурахад шаардагдах усыг 2006 онд өрөмдсөн 130 м гүнтэй, 1,3л/сек ундрагатай гүний тоноггосон худгаас хэрэглэх тул ямар нэгэн хүндрэл гарахгүй.

2009 онд Налайх дүүргийн засаг даргаар ус ашиглах захирамж,2010 онд Нийслэлийн Байгаль Орчны Газраас Ус ашиглах дүгнэлтийг гаргуулан авсан .

2016 оны 03 сарын 29-ны өдөр НБОНХГазрын Дугаар 08 тоот Ус ашиглах дүгнэлтийг гаргасны дагуу жилд 435120 төгрөгийг төлж байна.

2021, 2023 онуудад НБОГ-р ус ашиглах дүгнэлт гаргуулан тоолуурын заалтаар усны төлбөрөө төлж байна.

2021,2023 онд Туул голын сав газрын захиргаанаас гаргасан ХУД/50 тоот дүгнэлтийн дагуу Налайх дүүргийн “ Чандмань-Налайх”ОНӨГазартай жил бүр гэрээ байгуулан 198200 төгрөг төлж бохироо зайлуулан ажиллаж байна.

Улаанбаатар хот орчмын газар нутаг нь хөрс газарзүйн Хангайн их мужийн Хангайн төвийн районы баруун өмнө захын хэсэгт хамаарагдана.Энд уулын хар хүрэн, хүрэн, нугын хүрэн, хээрийн хүрэн хөрс тус тус тархах бөгөөд хээрийн хүрэн хөрс зохилох байр суурийг эзэлж байна.Тоосгоны үйлдвэр, шаврын ордын орчмоор хээрийн хүрэн хөрс тархсан байна. Хөрсний сорьц дээжинд ХААИС-ийн Хөрсний химийн лабораторид хийсэн шинжилгээний дүнг авч үзвэл:

Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд

Шаврын орд	Гүн, см	100 г хөрсөнд мг				PH
		NO ₃	P ₂ O ₃	K ₂ O	Ялзмаг %	
	0-20	1.00	1.44	8.52	1.67	7.40

Ул хөрсний ширхэгийн бүрэлдэхүүн

Гүн (см)	10.0	7.0-5.0	5.0-2.0	2.0-1.0	1.0-0.5	0.5-0.25	0.25-0.10	0.10-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005>	Тайлбар
0-20	-	6.6	3.8	17.9	1.4	4.8	1.0	5.1	7.4	2.5	1.7	Хөнгөн элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй

100 гр хөрсөнд агуулагдах хөдөлгөөнт фосфор, азотын хангамжаар ядуу, калийн хангамжаар дунд зэрэг, ялзмагийн хэмжээ бага, ерөнхийдээ үржил шимээр ядмаг, хөнгөн элсэнцэр механик бүрэлдэхүүнтэй хүрэн хөрс уусмалын орчин (РН 7.40) сул хүчлэг байна.

Хөрсөнд ахуйн болоод нефтийн бүтээгдэхүүний бохирдол үүсээгүй болно.

Тус бүс нутагт Улаанбаатар хот байгуулагдан аажмаар өргөжин тэлэхийн хирээр үржил шимт хөрсийг бүрэн түрж Туул голын далан хийх, үйлдвэр байгуулах, хот барилгажих явцад өнгөн хөрс хуулагдаж, хүний үйл ажиллагаа ноёлж байгаагаас тус нутгийн унаган хөрс ургамлын экосистем бүрэн алдагдаж түүнийг орлож хөрсний үржил шимт үе давхарга хүний үйл ажиллагаагаар үүссэн элс, хайрга, шорооноос тогтох болсон. Мөн дэд бүтцийн салбар дахь хөгжлийг дагалдан үйлдвэр аж ахуйн газар уурхайнууд, орон сууцны хороолалууд нэмэгдсэнээр эдэлбэр нутаг, хүрээлэн байгаа орчиндоо үзүүлэх сөрөг нөлөө улам бүр өссөөр ирлээ.

Ийнхүү тус бүр нутагт амьтан ургамлын аймгийн экосистемийн шинж төрх бүрэн алдагдаж, энэ хавийн амьтны зүйлийн бүрдэл нь хот суурин хүний ойр орчимд амьдардаг синантроп зүйлүүд суурьших болжээ. Энэ нь цөөн тооны хөхтөн, шувуу зэрэг амьтад байгаа болно. Налайх дүүргийн нутаг дэвсгэрийн энэ хэсэгт явуулсан ажиглалт, хүмүүсийн яриа, газрын гадаргын шинж байдал, хотжилтонд хамрагдсан байдал зэргийг харгалзан амьтны аймгаас төрөл зүйлээс хамгийн өргөн тархсан хөхтөн, шувуу, шавьжийн дараах цөөн зүйл байна. Үүнд:

Хөхтөн амьтнаас:

Гэрийн хулгана, үлийн цагаан оготно, хэргэлзий оготно

Шувууд:

Сохор элээ,шоорон алаг болжмор,хар хэрээ,хон хэрээ,турлиах,алаг шаазгай,хээрийн бор шувуу,оронгийн бор шувуу

Ургамлын аймаг

Улаанбаатар хотын орчмын өвслөг ургамлан нөмрөгтэй хэв шинжүүдийн биобүтээмж нь тухайн бүлгэмдлийг бүрдүүлэгч ургамлын биологи, экологийн онцлог, ашиглалтын байдал. талхагдлын зэргээс хамаарч хэлбэлзэл ихтэй байна. Энд хүний үйл ажиллагаа төдийгүй уул толгодын орой энгэрийн нимгэн хөрсөн бүрхүүл үерийн усанд угаагдаж, ул чулуу ил гарч хайрга дайргын туугдмал хурдас үүлын бэл хормойгоор элбэгшиж уул нуруу гүвээ тал хөндий хаа сайгүй гуу жалгаар хэрчигдэж байна. Ургамлын нөмрөгийн унаган төрх алдагдаж, малын тэжээлийн өндөр ач холбогдолтой зүйл ургамлууд хомсдож мал огт иддэггүй шарилжийн зүйл төрөл, арзгар согоолж мэтийн талхагдалтыг илархийлэгч ургамлаар солигдож байна. Налайх дүүрэг нь уулсын хоорондохи уудам газар нутагтай.

Дүүргийн төв хэсэгт орших нуурсний уурхайг нийслэл хотын айл өрх, цахилгаан станцуудыг нүүрс хангах зорилгоор 90 жилийн өмнөөс олборлон ашиглаж ирсэн билээ, Хүн амын суурьшил ч жил ирэх тутам улам нэмэгдсээр, хот улам тэлж хөгжсөөр байна. Энэ бүхнээс хөрс машин механизм тээврийн хэрэслэлийн хөдөлгөөн, суурьшил, хүний үйл ажиллагаатай холбоотойгоор ихээхэн эвдэрч элэгдэж талхлагсан юм Энд ургамлын зүйл төрөл хомсдож цөөрөхийн зэрэгцээ шинээр байгалийн зохисгүй нөхцөлд ургадаг хогийн ургамлын зүйл төрөл их ургах болжээ.

Ордын ургамлын аймгийн зүйлийн бүрэлдэхүүн

Цагаан лууль, өргөст лууль,ацан ажигана,мөлхөө гичгэнэ,хурган шарилж, ямаан шарилж,нарийн навчит халгай, ленийн ботууль, мөлхөө шээргэнэ,шивээт хялгана,мөлхөө улалж,хялгасан улалж, уул өвс, ганга, бэвлэнцэр, хиаг, багваахай, монгол өвс, бургас навчит банздо, том навчит тавал салаа

1.3.Ордын геологийн тогтоц

“Налайхын зүүн жигүүр”-ийн шаврын орд нь Налайхын нүүрсний уурхайн балгасаас зүүн хойт зүгт 1,2 км-ийн зайтай нам доор газар байрлана. Ордын геологийн тогтоцын хувьд Зүүнбаянгийн давхаргын шаварлаг занарын зузаалаг болох

хар саарал өнгийн алевролит, аргиллит, шавар хааяа элсэн чулуулгийн үеүд ордын орчимд тархсан ба эдгээр чулуулгуудыг хучсан дөрөвдөгчийн насны наанги шавар, хааяа хайрга, хайрганцар, элсэнцэр, бүхий хэмхдэс сэвсгэр хурдас тархжээ.

Шавар нь хотгорыг хүрээлж байгаа уулын хажуу бэлээс зөөгдсөн болдоод цэрдийн настай Зүүнбаянгийн давхаргадсын нүүрслэг зузаалаг, түүний доорхи хэсгийн аргиллит, алевролитлаг чулуулагын өгөршлийн гадаргууд шавар, шаварлаг бүрдлээр баяжигдсан пролювийн гаралтай юм.

Шаврын дээд хэсгийн хуулах үржил шимт үе болох хар шороон хөрс нь 0,20 м зузаантай бөгөөд талбайн хэмжээнд дунджаар 0,20 м байна. Шавар нь бор шаргал, цайвар- саарал, бор хүрэн өнгөтэй, хайгуулиар илрүүлэгдсэн зузаан нь 3,10м. Шавар дахь элсэрхэг хэсгийн агуулга нь дундажаар 12,06%- тоосорхог хэсгийн агуулга 29,63%, шаварлаг хэсгийн агуулга нь 58.30% байна.

Шавар бохирдол хэсэг болох 0,5-1,0 мм хэмжээтэй хэмхдэс материал – 1.04% 5мм-с их хэмхдэс материал -0.3% эзэлнэ.Шаврын давхаргын дунд шаргал, саарал өнгөтэй чулуулгийн хэмхдэс, мөхлөг агуулсан маш нимгэн, мэшил маягийн 0,05-0,10 м орчим зузаантай элсэнцрийн үе тохиолдоно.

Шавар нь давхарга маягийн хэвтээ байрлалтай, заримдаа үл ялиг үелэг тогтоц ажиглагдана. Шаврын уланд шаварлаг элсэнцэр материал жигд тархсан байна. Ордын шаварт том хэмжээтэй бохирдолт болох чулуулаг нь ихэвчлэн занар, аргиллит, алевролит болно. Харин тоосгоны шаварт карбонатлаг, шохойлог, кальцитлэг хольц бага химийн шинжилгээгээр СаО-ийн агуулга 2,10 байна.

1.4.Боловсруулалтын хаягдал

Хаягдалын шинж чанар

Тоосгоны шаврын хольцыг бутлах, ангилан шигшихэд технологийн хаягдал болох нарийн ширхэгтэй чулуулгийн үлдэгдэл далан хэлбэртэйгээр үүсэх бөгөөд энэхүү хаягдал нь ямар нэгэн химийн хорт бодис агуулахгүй учраас гадаргад ил гарсны дараа гадаргын усны нөлөөгөөр агаарын болон хөрсний рН-ийн тэнцвэрт байдлыг өөрчлөх сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй.Үйлдвэрлэлийн явцад гарч байгаа технологийн хаягдал цагаан тоосгыг дахин буталж үйлдвэрлэлтэнд ашигладаг орчинд бохирдол хаягдал болохгүй.

Хаягдлын овоолго, далан

Уурхайг ашиглаж дууссаны дараа уурхайн эдэлбэр талбайд ямар нэг овоолго, хаягдлын үлдэгдэл үлдэхгүй болно. Уурхайг ашиглах явцад шаврын хаягдлыг шаврыг авсан хөндий орон зайд хийж булах ба жил бүрийн хөрс хуулалтаас гарсан хоосон шороог ашиглагдсан талбайд түрж хийж талбайн нөхөн сэргээлтийг хийнэ. Харин хөрс хуулах үед дээд хэсгийн 0,20 м-ийн үржил шим бүхий хөрсийг тусгайлан хуулан авч 2023 онд гарсан **”Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”**-ын дагуу хадгалж техникийн нөхөн сэргээлт хийж дууссан талбайд хэсэгчлэн хучиж нөхөн сэргээлт хийнэ.

Хаягдлын менежмент

Ашиглалт дууссаны дараа шаврыг авсан талбайн ирмэгийг 10-13⁰ хүртэл налуутай болгон тэгшлэн техникийн нөхөн сэргээлтийг хийсний дараа биологийн нөхөн сэргээлтийг хийж талбайг ургамалжуулна. Ахуйн үйлчилгээнээс гарсан хог хаягдлыг тусгайлан хадгалан цуглуулж дууссаны дараа Налайх дүүргийн төвлөрсөн хогийн цэгт өрсдийн унаагаар тээвэрлэж хаяна.

1.5.Уурхайн хүчин чадал

Шавар олборлох, боловсруулах үйлдвэр, уурхайн хүчин чадлыг хамтран ажилладаг үйлдвэрүүдийн хэрэгцээ шаардлага, бэлэн байгаа тоног төхөөрөмжүүдийн хүчин чадал зэрэгт тулгуурлан тооцож үзэхэд 2023 оны байдлаар талбайн тоног төхөөрөмжийн жилийн хүчин чадал дунджаар 2.5-4.0 сая тоосго үйлдвэрлэж байхад хангалттай бөгөөд энэ хүчин чадал нь төслийн явцаас хамааран нэмэгдэх боломжтой.

Налайхын шаврын зүүн жигүүрийн ордын уул-геологи болон уул-техникийн нөхцлийг харгалзан тээвэрлэлттэй тээвэргүй ашиглалтын систем, ил аргаар явуулахаар сонголоо. Хөрс хуулалтын ажилд ZL-50E маркийн түрэгч, ачигч 1ш, HOWO маркийн өөрөө буулгагч автомашин ашиглана. Ашиглалт явуулах хэсгийн хөрсний үржил шимтэй дээд хэсгийн 0.2 м зузаантай хөрсийг хуулан авч 480м³ үржил шимт хөрсний овоолго хийнэ.

2023 онд 5260м³ хөрс хуулж, хөрсний, 100% -ийг дотоод овоолго хийх буюу техникийн нөхөн сэргээлтэнд ашиглана.Хөрс ухаж ачин, тээвэрлэх, овоолох процессод ZL-50E маркийн, ухагч, түрэгч зарим тохиолдод KV-25 маркийн өөрөө буулгагч автомашин, ашиглах бөгөөд хөрсийг хуулж бэлэн болгосон хэсгийн шаврыг

ZL-50E-аар хутган зөөж авчирч бутлан ангилах төхөөрөмжийн дэргэдэх шавар хураах хэсэгт хүргэнэ.

Мөргөцгийн гүн нь ашигт давхарга буюу шаврын зузаанаас хамаарч 5,50 м хүртэл гүнтэй, мөргөцгийн налуу нь шаврын дотоод гулсалтын өнцөг буюу 75-80⁰-аас ихгүй байна.

Олборлолтын хүчин чадал

Олборлолтын хүчин чадалд нөлөөлөх хүчин зүйлс нь ордын тогтоц, нөөц болон уулын цулын хэмжээ зэрэг болно.

Ордын тогтоц энгийн тогтоцтой хэдий ч шаварлаг тоосорхог хэсгийн агуулгаас хамаарч орон зайн хувьд тусгаарлагдаж байгаа нь хөрсний дотоод овоолго үүсгэх, нөхөн сэргээлтийн ажлын хэмжээг багасгах зэрэг боломжийг бий болгож байна.

Хөрс хуулалтын хүчин чадал

Хөрс хуулалтын хүчин чадал нь олборлолтын хүчин чадлаас шууд хамаарах бөгөөд бэлэн байгаа уул-тээврийн бүтээл өндөртэй тоног төхөөрөмжийг сонгосон. Ордын хэмжээнд хөрс хуулалтын коэффициент 1: 0,80% байгаа нь хөрс хуулалтын ажлыг бүтээмж өндөртэй техникээр хийхэд цаг хугацаа хожих боломжийг бий болгож байна.

1.6.Уулын ажлын горим

“Хуалян” ХХК-нь “Налайхын зүүн жигүүр” -ийн шаврын ордоос шавар олборлож тоосгоны үйлдвэрлэл явуулана. Тоосгоны үйлдвэр нь 5 сарын 15-нээс 9 сарын 15 хүртэл 4 сарын хугацаанд албан ёсны амралт, баяр ёслолын өдрүүдээс бусад өдрүүдэд, ажлын цагийн үргэлжлэх хугацаа 8 цаг хоногт 1 ээлжтэйгээр ажиллана.

Тоосгоны шавар олборлох карьерийн гүнийг геологийн нөөц тогтоосон 5,5 метр хүртэл байхаар тооцоолж байгаа бөгөөд захиалагч байгууллагуудын хэрэгцээнд шаардлагатай тоосгыг жилийн турш тогтмол хангаж байх асуудлыг олборлолт, үйлдвэрлэлийн зохион байгуулалтын гол үндэс болгон авлаа. Уурхайн үйлдвэрлэл нь олборлох, боловсруулах хэсэг буюу ил уурхай, хэрэглэгчидэд борлуулах цэгт хүргэх гэсэн үндсэн хэсгээс тогтоно.

1.7.Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа

Технологийн дараалал

Ордоос ил аргаар шаврыг олборлон бульдозероор түрж овоолго үүсгэсэн ба хувиарлагч бункерээр дамжуулан чулууг ялгах шигшүүрт өгнө. Ялгалтаар цэвэр шавар гарах бөгөөд үүнийг үйлдвэрлэлийн туузан зөөгүүрээр дамжуулан бутлах 1-р тээрэмд хүргэнэ.1-р тээрмээр бутлагдсан шаврыг мөн 2-р тээрэмд туузан дамжуулагчаар дамжуулна. 2-р тээрмээс гарсан шавар нь зуурагч машинд орох ба тогтсон хэмжээний чийглэгт хүргэн усыг хольж жигд хутган зуурмагыг бэлтгэнэ.Бэлэн болсон зуурмаг туузан дамжуулагчаар дамжин сорох вакум бүхий шахах прест орно.Нягтруулан шахсан шавар нь хэвлэх хошуугаар дамжин таслагчид очно. Стандартын хэмжээгээр таслагдсан түүхий тоосгыг зөөгч бага оврын машинаар зөөж хатаах талбайд хүргэнэ. Хатаах талбайд хатсан тоосгыг шатаах баюунд оруулж шатаана. Бэлэн болсон тоосгыг борлуулалтын талбайд зөөж хураана.

Хөрс хуулалтын технологи

Ашиглалтын үед хөрсийг лоадераар хуулж шууд ашиглагдсан орон зайд дотоод овоолгыг үүсгэнэ. Дотоод овоолготой ашиглалтын технологийг хэрэглэснээр хөрс хуулалтын өртөг зардлыг бууруулах, нөхөн сэргээлтийн ажлыг хямд өртөг зардлаар гүйцэтгэх боломжийг олгоно.

Олборлолтын технологи

Элс олборлох ажил нь ухаж ачих, тээвэрлэх болон шавар боловсруулах төхөөрөмжид ачаалах зэрэг процессуудаас бүрдэх бөгөөд олборлолтын доголд шаврыг лоадераар ухаж, тээвэрлэн шавар боловсруулах талбайд хураах бөгөөд хураасан шаврыг дугуйт ачигч, түрэгчээр шавар ангилан ялгах төхөөрөмжид ачаалан боловсруулах процесст оруулна.

Шаврын давхаргыг олборлох явцад хяналтын дээж авалтын ажлыг сайтар зохион байгуулан тогтмол хийж байх болно.

Шавар олборлолтын ажилд ZL-50E маркийн ачигч ухагч, ашиглах бөгөөд хөрсийг хуулж бэлэн болгосон хэсэгт лоадераар ачиж, шавар бутлан ангилах төхөөрөмжийн дэргэдэх тоосгоны шавар хураах хэсэгт хүргэнэ.

Мөргөцгийн гүн нь ашигт малтмалын давхарга буюу шаврын зузаанаас хамаарч 2,10-2,50 м хүртэл гүнтэй, мөргөцгийн налуу нь шаврын дотоод гулсалтын өнцөг буюу 30⁰-аас ихгүй байна.

Тоосгоны шаврыг ангилах, бутлан боловсруулах төхөөрөмжийн ойролцоо шавар хураах хэсэгт хураасан шаврыг ZL-50E дугуйт ачигчийн тусламжтайгаар шавар шигшин ангилагчид хүргэж, ялгасан шаврыг ZL-50E маркийн дугуйт ачигчаар буюу гинжит трактораар бункерт хийж өгнө.

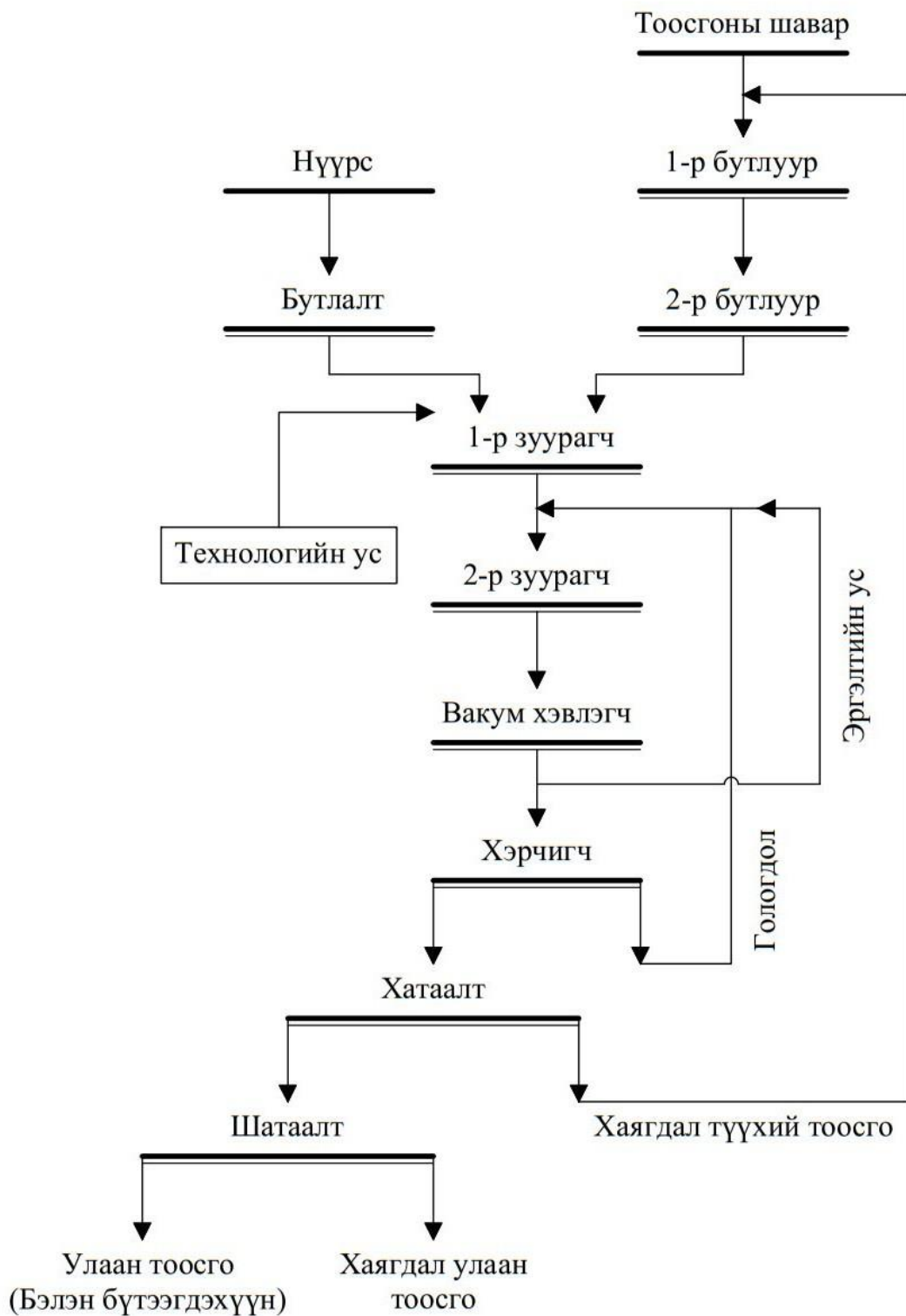
Хөрс ухаж түрэх процесс

Хөрс ухаж ачин, тээвэрлэх, овоолох процессод ZL-50E маркийн ачигч түрэгчээр ачих зөөх, зарим тохиолдолд KV-25 маркийн өөрөө буулгагч автомашин ашиглана. Уурхайн хүчин чадал, техникийн бүтээмж, бэлэн байдлын коэффициент зэргийг харгалзан хөрс хуулалт, овоолгын ажилд дээрхи тоног төхөөрөмжийг сонгон авсан болно.

Тоосгоны шавар ухаж, ачих процесс

Тоосгоны шавар олборлолтын ажилд ZL-50E маркийн ачигч, түрэгч ашиглах бөгөөд зарим тохиолдолд HOWO маркийн өөрөө буулгагч автомашинаар зөөнө.

Уурхайн боловсруулалтын технологи Тоосго үйлдвэрлэх технологи ажиллагаа

Ордоос ил аргаар олборлосон шаврыг ачигч түрэгчээр түрж овоолго үүсгэн бункерээр дамжуулан чулууг ялгаж шигшүүрт өгнө. Ялгалтаар цэвэр тоосгоны шавар гарах бөгөөд туузан дамжуулагчаар шавраа зөөвөрлөн шавар зуурах төхөөрөмжинд хийж цааш үйлдвэрийн процесс үргэлжлэн хамгийн сүүлд шатаах зууханд шатаагдсан тоосго гарч худалдан борлуулагдаж зах зээлд нийлүүлэгдэнэ.

Гадаргын уснаас хамгаалах арга хэмжээ

Уурхайн талбайд үер борооны ус орж ирэхээс хамгаалан 0,5км урттай хамгаалалтын суваг, шуудуу, уурхайн хүрээг тойруулан татна.

Тоног төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээ

Тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээг уурхай дахь засвар үйлчилгээний хэсэгт засах ба ноцтой гэмтэл гарсан тохиолдолд Улаанбаатар хот дахь засварын баазад хийнэ.

Уурхайн замын ажил

Уурхайг нээгч малталтаар нээх тул уурхайн бүх тээвэр уурхайн үндсэн малталтаар дамжин явагдана. Уурхайгаас олборлосон тоосгоны шаврыг боловсруулах төхөөрөмж хүртэл 50-100 м замыг сайжруулан тээврийн автомашин явахад саадгүй болгоно.

Бэлэн болсон бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх процесс нь уурхайгаас гадагш тээврийн сайжруулсан замаар хийгдэх бөгөөд уг замын арчилгаа, усалгааг тогтмол гүйцэтгэнэ.

2. ШАВАР ОЛБОРЛОЛТ БОЛОН ТООСГО ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЖ БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөлөл

Шавар олборлолтын үйл ажиллагааны явцад хөрс хуулалт, тээвэрлэлт, ил задгай хөрснөөс хийссэн тоос нь орчны агаарыг бохирдуулах эх үүсвэр болох юм. Мөн хуурайшилт ихтэй хавар, намрын улиралд агаарт дэгдэх тоосны хэмжээ харьцангуй ихсэх шинж чанартай байна. Нүдэнд үл үзэгдэхээс үзэгдэх, усанд үл нордогоос нордог хүртэлх хэмжээтэй тоос агаар, ургамлан нөмрөг, хүний эрүүл мэндэд сөргөөр нөлөөлнө. Төслийн талбай болон түүний ойр орчимд тархах магадлалтай. Шатаах зууханд чанар сайтай нүүрс хэрэглэхгүй бол шаталт муугаас болон шатаах зуухны яндангийн шүүр муудсанаас утаа тортогтой гарч агаар чанарт нөлөөлнө. Уурхайд ашиглагдаж буй хүнд машин механизмаас ялгарах утаа хий нь агаарын бохирдлын эх үүсвэр болно.

Хөрсний эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх нөлөөлөл

Шавар олборлолтын үйл ажиллагааны үед хөрс хуулалт их хэмжээгээр явагдаж, газрын хэвлийд хонхор үүсэн гүнээс гарах их хэмжээний хөрсний овоолго газрын хэвлий дээр бий болон газрын ландшафтад өөрчлөлт бий болно. Мөн шатах, тослох материал хөрсөнд нэвчиж хөрсний чанарыг муутгадаг.

Усан орчинд үзүүлэх нөлөөлөл

Тоосгоны үйлдвэрлэлийн усны хэрэгцээг Гүний худгаас хангадаг. Ил уурхайгаас нилээд хэмжээний шүүрлийн ус ялгардаг. Хог хаягдал, бохир усыг зөвшөөрөлгүй хаях, шатах тослох материалын асгаралтын улмаас хөрсний бохирдол үүсч, цаашдаа газрын доорхи усанд нөлөөлж болзошгүй.

Ургамал ба амьтанд үзүүлэх нөлөөлөл

Шавар олборлолтын үйл ажиллагааны явцад хөрс хуулалт, тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанаас ургамлын нөмрөг устаж, тус газарт нутагшсан амьтад амьдрах орчноо алдана. Ургамлан нөмрөг их хэмжээгээр устсанаас тухайн орчны агаарт өөрчлөлт орж, хуурайшилт бий болно. Уурхайн эдэлбэр газар, дэд бүтцийн зарим талбайн ургамал, амьтан өртөх магадлалтай.

Хог хаягдлын нөлөөлөл

Ажлын байрнаас хатуу (ахуйн хог хаягдал, хаягдал мод, төмөр, хуучин дугуй, сэлбэг), шингэн (ахуйн бохир ус, ашигласан тос, түлш шатахууны хаягдал) хог хаягдал гарна. Хатуу, шингэн хог хаягдал хөрсөнд ил задгай хаягдсанаас орчны хөрсийг, гүний усыг бохирдуулах боломжтой. Тухайн газрын хөрс, ургамал, амьтан нөлөөлөлд хамгийн түрүүнд өртөх магадлалтай. Аль болох бага хог хаягдал үүсгэх, дахин ашиглах эсвэл дахин боловсруулах замаар гарсан хог хаягдлын сөрөг нөлөөллийг бууруулах, үлдсэн хог хаягдлыг байгаль орчинд аюулгүй арга технологиор устгах зарчмыг баримтлан, Ахуйн хаягдал болон үйлдвэрээс гарах бохир усыг хяналтгүй хаясны улмаас орчны хөрс, газрын доорхи ус, ургамалжилтанд дам нөлөөлнө.

ОРДЫН ОЛБОРЛОЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ, АРИЛГАХТАЙ ХОЛБОГДСОН АРГА ХЭМЖЭЭНҮҮД

Агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Шавар олборлолтын үйл ажиллагааны явцад хөрс хуулалт, тээвэрлэлт, ил задгай хөрснөөс хийссэн тоос нь орчны агаарыг бохирдуулах эх үүсвэр болдог тул хуурайшилт ихтэй хавар, намрын улиралд агаарт дэгдэх тоосны хэмжээ харьцангуй ихсэдэг учир хуурайшилт ихтэй улиралд зам талбайг тогтмол услан зөвхөн зөвшөөрөгдсөн замаар тээвэрлэлт явуулж, олон салаа зам гаргахгүй байх тал дээр анхааран ажиллаж байна. Шатаах зууханд чанар сайтай нүүрс хэрэглэж, шатаах зуухны яндангийн шүүрийг цаг тухайд нь сольж байсан. Уурхайд ашиглагдаж буй хүнд машин механизмаас ялгарах утаа хий нь агаарын бохирдлын эх үүсвэр болдог тул техникийн үзлэгт оруулсан, ялгаруулж буй хорт утаа нь стандартын түвшинд буй машин техникийг ашиглах, ашиглагдаж буй машин техникт үзлэг, засвар үйлчилгээг тогтмол хийх, яндан бүрт шүүлтүүр суурилуулж өгөх, тохиргоо техникийн горимыг сайтар мөрдөх, түлшний найрлага, чанар, стандартыг сайтар хянах, чанартай түлш хэрэглэх зэрэг арга хэмжээ авч байна.

Агаарын бохирдлыг багасгахын тулд хийх ажлууд

1. Шатаах зууханд чанарын шаардлага хангасан шахмал түлшийг ” Таван толгой” ХК-тай гэрээгээр авч ашиглана.
2. Шатаах зуухны утааны тоосролтыг багасгах шүүлтүүрийг үйлдвэрлэлийн явцад 3 удаа сольж тавьсан нь дотор нь ажиллах нөхцөлийг сайжруулж ажиллана.
3. Үйлдвэрийн талбай дотор, үйлдвэрийн ажлын байр, карьерийн орчимд тоосны агууламжийг Цаг уур, Орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторид хүсэлт гаргаж тодорхойлуулна.
4. Нүүрсийг шатаах зуухны хажууд буулгаж овоолго үүсгэн тусгай зориулалтын полиэтилен цаасаар битүү хучиж хадгалж хэрэглэж байна. Энэ нь нэг талд байгаль орчныг бохирдуулахгүйгээс гадна орчны ариун цэврийн байдлыг хангаж, ажилчдын эрүүл мэндэд сайн нөлөө үзүүлсэн ажил болж байна.
5. Хөрс хуулалтын ажлыг чийглэг ихтэй байсан 5,6,7,8-р саруудад хийж гүйцэтгэнэ.
6. Үйлдвэрлэлд ажиллаж байгаа машин техникүүдийн яндангуудад ажил эхлэхийн өмнө

шүүлтүүр тавина .

7. Хэрэглэгдэх шатах тослох материалыг компаниудаас авч стандартын шаардлагын дагуу хадгалж ашиглана.
8. Ажиллагсдад үйлдвэрлэлийн ажил эхлэхийн өмнө агаарын бохирдол, хөрс ургамал, хүний эрүүл мэндэд хэрхэн нөлөөлөх , түүнийг бага байлгах арга боломжийн талаар сургалт хийнэ.
9. Ажиллагсдыг тоосжилтоос хамгаалах зорилгоор 7 хоног бүр амны хаалт олгож байна.
10. Үйлдвэрлэлийн талбайд хог хаягдлын сав байрлуулсан бөгөөд хатуу хог хаягдлыг 7 хоног бүр Дүүргийн төвлөрсөн хог хаягдлын цэгт зайлуулж байна.
11. Шатаах зуухны дотор термометр тавьж доторх температурт хяналт тавьж ажиллана.

Хөрсний эвдрэл, элэгдэлд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Үржил шимт хөрсийг хуулан овоолго үүсгэн технологийн дагуу хадгалж, нөхөн сэргээлтэнд эргүүлэн ашиглаж эргэлтэнд оруулж байна. Хөрсний элэгдэл, эвдрэлийг нэмэгдүүлэхгүйн тулд зөвхөн зөвшөөрөгдсөн замаар тээвэрлэлт явуулна. Автомашины зогсоолын талбайг тэгшлэн шатах, тослох материал хөрсөнд нэвчихээс сэргийлж цардаж өнгөлөх, тэмдэгжүүлэх; Машин техникийн хөдөлгөөнөөр босох тоосны хэмжээг хамгийн бага түвшинд барихын тулд хучилтгүй замын гадаргууг засварлах, замыг услах, зөвшөөрөлтэй талбайд байгаа ашиглагдахаа больсон хуучин замуудыг нөхөн сэргээх ажил хийсэн.

Хөрсний бохирдлыг багасгах талаар хийх ажлууд

1. Тус шаврын ордыг 2004 оноос хойш ашигласан бөгөөд өнөөдрийг хүртэл тэр ухлага хийсэн талбайг өргөтгөх замаар олборлолт явуулж байсан 0.1 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт, 2023 оны ашиглах 0.219 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийнэ.
2. Олборлолтыг нөхөн сэргээлт хийхэд боломжтой байдал, шаврын зузаанаас хамаарч явуулна.
3. Үйлдвэрлэлийн талбайд тэмдэгшүүлэлтийг сайн хийж, ялангуяа тээврийн хэрэгсэл зорчих замыг тодорхой болгож тэмдэгшүүлнэ.
4. Шаврын нөөцийг нь авсан гүехэн газруудыг чулуулгаар дүүргэлт хийж мөргөцөгийн хажууг налуулалт хийж хөрсний нөхөн сэргээлт хийнэ.
5. Шавар намагтай газрыг хайрга асгаж янзалсан.
6. Үйлдвэрлэлийн орчимд тоосгоор хучилт хийж шалбааг үүсэхээс сэргийлж ажиллана.
7. Ордын орчимд нүүрсний уурхайн олборлолт хийж нөхөн сэргээлт хийлгүй орхивол өөрийн техникийг ашиглан эргүүлж булах ажил зохион байгуулана.

8. Хөрс бохирдвол хөрсийг хуулан авч хогийн цэгт хаяна.
9. Үйлдвэрлэлийн ажил эхлэхийн өмнө хийх сургалтын хөтөлбөрт ажилчдад хөрсийг бохирдуулах нь ямар хор нөлөөтэй болох талаар хичээл заана.
10. Хөрсний шинжилгээг Цаг уур, Орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторид хүсэлт гаргаж тодорхойлуулна.

Усан орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Усны цогц бодлогын дагуу орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг тогтмол хэрэгжүүлж, усны хэрэглээг хамгийн бага түвшинд байлгах зорилт тавин ажиллаж байгаа бөгөөд усны эх үүсвэрүүдэд эрүүл ахуйн болон хамгааллын бүс тогтоож, холбогдох дэглэмийг мөрдөн ажиллаж байна. Усыг тоос дарах зорилгоор ашигладаг. Хог хаягдал, бохир усыг зөвшөөрөгдсөн талбай нүхэнд хийж, шатах тослох материалын асгаралт гаргаж хөрсний бохирдолгүй ажилласан нь гүний усанд нөлөөлөх нөлөөлөлгүй ажилласан болно.

Усны бохирдлыг багасгахын тулд хийх ажлууд

1. Хөрсөн дээр бохирдол үүсгэхгүй ажиллах талаар ажил эхлэхийн өмнө ажилчдад хийсэн сургалтаар тайлбарлан ойлгуулж техник эзэмшигч ажилчдаар гарын үсэг зуруулж баримтжуулж авна.
2. Үйлдвэрийн орчны хог хаягдлыг бороо үерийн усаар дамжин орж ирэхээс болгоомжилж цэвэрлэж байна.
3. Ус ашиглалтын төлбөрт 435120 төгрөг төлнө.
4. Усыг өөрийн үйлдвэрийн гүний худгаас хангаж байна.
5. Бохир усыг “Чандмань-Налайх” ОНӨГ-тай байгуулсан гэрээний дагуу 198200 төгрөгийг төлж зөөвөрлүүлнэ.
6. Усны шинжилгээг Цаг уур, Орчны шинжилгээний газрын Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторид хүсэлт гаргаж тодорхойлуулна.

Ургамал ба амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөлийг бууруулах арга хэмжээ

Өнгөн хөрсийг хуулах үед тухайн газрын ургамлан нөмрөг, шавьж, жижиг мэрэгчид зэрэг амьтад үгүй болсон байна. Ургамлан нөмрөг их хэмжээгээр устсанаас тухайн орчны агаарт өөрчлөлт орж, хуурайшилт бий болдог тул уурхайн явцын нөхөн сэргээлтийг хийхдээ биологийн нөхөн сэргээлийг аль болох боломжтой талбайг хамруулан хийсэн. Хуулж авсан өнгөн хөрсийг стандартын дагуу овоолго хийн хэлбэржүүлэн хадгалж, явцын нөхөн сэргээлтэнд хэрэглэж байна.

Хог хаягдлын нөлөөлөлийг бууруулах арга хэмжээ

Ахуйн хаягдал болон үйлдвэрээс гарах бохир усыг хяналтгүй хаясны улмаас орчны хөрс, газрын доорхи ус, ургамалжилтанд дам нөлөөлдөг тул, аль болох бага хог хаягдал үүсгэх, дахин ашиглах эсвэл дахин боловсруулах замаар гарсан хог хаягдлын сөрөг нөлөөллийг бууруулах, үлдсэн хог хаягдлыг байгаль орчинд аюулгүй арга технологиор устгах зарчмыг баримтлан “Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө”-г хэрэгжүүлж байна. Үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны явцад үүсэх байгаль орчны зөрчлийг бууруулах, арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулан БОАЖЯамаар батлуулж мөрдөж ажиллаж байна. Уурхайн гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулан Уул уурхайн аврах албаар батлуулан хэрэгжилтийг хянан ажиллаж байна.

3.НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Уул уурхайн төслийн хүрээлэн буй орчны асуудал нь төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн чухал бүрэлдэхүүн хэсэг болохын хувьд уг төслийн хүрээлэн буй орчинд нөлөөлөх нөлөөллийг багасгах, холбогдох стандартуудад нийцүүлэх, уурхайн үйл ажиллагаа ба уурхайн хаалтын явцад төлөвлөгдөөгүйгээр үүсэн гарах ашиглалтын болон капитал зардлын улмаас үүсэх санхүүгийн эрсдэлийг бууруулах замаар хүрээлэн буй орчны нөлөөллийг бууруулах чиглэлийг тодорхойлж энэхүү баримт бичигт тусгасан болно.

Одоогийн байдлаар төслийн техник эдийн засгийн үндэслэлд төслийн улмаас хүрээлэн буй орчинд учирч болзошгүй сөрөг нөлөөллийн боломжийн хэмжээнд урьдчилан тооцоолж, аль болох бага хэмжээнд байлгах, урьдчилан сэргийлэхийн тулд дараах зүйлсийг тусгалаа. Үүнд:

- Орд нь хөрс хуулалт харьцангуй багатай ордод хамаарах тул хөрсний овоолгод харьцангуй бага талбай шаардагдах ихэвчлэн дотоод овоолгод буюу техникийн нөхөн сэргээлтэнд хэрэглэх бөгөөд төслийн шийдэлд ашиглалтын жилүүд дэх уулын ажлыг хэд хэдэн хувилбараар нарийвчлан төлөвлөсөн.
- Уурхайн олборлолтод өртөх, талбайн хөрсний чулуулгийн гадаад овоолгод “Байгаль орчин, Эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт.Нэр томъёон тодорхойлолт” / MNS 5914-2008 /, “Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын ангилал” / MNS 5915-2008 / стандартуудын дагуу 0,50га, нийт, үржил шимт хэсгийг 0.2 м хүртэл зузаантайгаар хуулж тусгайлан хадгалах ба уурхайг ашиглаж дууссаны дараа нөхөн сэргээлтийн ажилд хэрэглэнэ. Шимт хөрсний овоолгын эзэлхүүн 3,0 мянган м3 болох бөгөөд уурхайн баруун талын талбайд 1,20 м өндөртэй овоолго үүсгэн хадгална.

- Уурхайн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг хийхдээ Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт, Техникийн ерөнхий шаардлага / MNS 5917-2008 / 2023 онд ашигласан талбай, овоолгуудыг хэлбэржүүлэн техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг үргэлжлүүлэн хийх бөгөөд урьд онд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд”Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах, Техникийн ерөнхий шаардлага / MNS 5917-2008 /-ын дагуу 2023 онд биологийн нөхөн сэргээлт хийх болно.

Ашиглалтын явцад зөвхөн технологийн процессуудад зайлшгүй шаардлагатай замуудыг байгуулан, чиглэлийг тогтоож, тоног төхөөрөмжүүдийг парклах талбайг тусгайлан байгуулж, онц шаардлагагүй зам гаргаж газрын гадарга эвдлэгдэхээс чанд сэргийлнэ.

Тус шаврын ордод 2023 оны олборлолт явагдсан 0.2 га талбайд Эвдэрсэн газар, хөрсийг MNS 5916:2008 стандартын дагуу техникийн нөхөн сэргээлт хийх бөгөөд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд 0.1 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийнэ.

Техникийн нөхөн сэргээлтэнд гарах зардал

Ää	Гарсан зардлууд	Хэмжих нэгж	Тоо	Нэгжийн зардал мян.төг	Нийт зардал мян.төг
1	Ажилчдын цалин	Хүн/өдөр	10	40.0	400.0
2.	Шатахууны зардал	л	340	3.64	1240 .0
3.					
	ДҮН				1640.0

Техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг фотожуулж тайланд хавсаргана.

2023 онд 0.1 га талбайд Биологийн нөхөн сэргээлт хийх бөгөөд санхүүжилтийг үйлдвэрлэлийн дотоод зардлаар хийх болно.

Нөхөн сэргээлийн ажил хийж дуусаад гэрээт байгууллага болох Уул уурхайн итгэмжлэгдсэн байгууллага “ ОБО ” ХХК-р хэмжилт хийлгэж техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хэмжээг баталгаажуулан гаргана.

4.ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Байгаль орчныг хамгаалах арга хэмжээ	Хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн үнэлгээ	Нийт Зардал Мян.төг	Хэрэгжүүлэгч	Хамтран хэрэгжүүлэгч	Биелэлтийн шалгуур	Баримтлах Эрх зүйн баримт бичиг
Үйлдвэрийн хог хаягдлыг зайлуулах гэрээг Налайх Төхижилт үйлчилгээний газартай байгуулна.	Хог хаягдлын хэмжээ				396.0	Гүйцэтгэх захирал	Байгаль орчин хариуцсан ажилтан	Гэрээ байгуулах	Хог хаягдлын тухай хууль 2004 Компаний дотоод журам
Үйлдвэрийн Хог хаягдлын цэгийн бүрэн бүтэн байдалд анхаарч хяналт тавих	Хог хаягдлын цэг		Байгаа хог хаягдал		Үйл ажиллагааны зардал	Байгаль орчны баг	Байхгүй		Хог хаягдлын тухай хууль 2004
Бохир ус зайлуулах цэгт байгаа хаягдлыг төвлөрсөн цэг рүү зөөвөрлөх	Хог хаягдлын цэг		Байгаа хог хаягдал		198.2	Чандмань-Налайх ХХК Байгаль орчны баг	Байхгүй		Компаний дотоод журам, Хог хаягдлын тухай хууль 2004
Технологийн хог хаягдлыг дахин бутлаж үйлдвэрлэлтэнд ашиглах	Технологийн хаягдал Цагаан тоосго		Тухайн оны хуримтлагдсан хаягдал		Үйл ажиллагааны зардал	Технологи инженерүүд	Байгаль орчны баг	Хуримтлагдсан цагаан тоосго	Компаний дотоод журам, технологийн заавар
Бохирдсон хөрс шороонд бохирдлын хэмжээг лабораторийн аргаар тодорхойлуулах	Үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн хэсэгт		Бохирдсон хөрс шороо		Үйл ажиллагааны зардал	Байгаль орчны баг	Дүүргийн МХХэлтэс	Энэ жилийн бохирдсон хэмжээ	MNS 5850:2008 –хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

5.УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Техник технологийн зохион байгуулалтын арга хэмжээ	Гүйцэтгэх хугацаа	Хяналт тавих тайлагнах мэдээллэх	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
Байгаль орчныг хамгаалах сөрөг нөлөөллийг бууруулж нөхөн сэргээх ажлыг менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хийж гүйцэтгэнэ.	Жилийн туршид	Хуалян ХХК-ний захиргаа	БОНБУ-ний тухай хууль
БОНБайдлын нарийвчилсан үнэлгээнд байгаа зөвлөмж, менежментийн төлөвлөгөө хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу тухайн жилд байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх талаар хийх ажлын төлөвлөгөөг гарган төсөв боловсруулан үйлдвэрийн жилийн санхүүгийн тооцоонд оруулж батлуулж 5700000 төгрөг зарцуулна.	Жилийн туршид	Хуалян ХХК-ний захиргаа	MNS 5917 : 2008 Байгаль орчин. Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага
Тоосгоны үйлдвэр, шаврын карьерт ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас хэрэгслэлээр хангаж, аюулгүй ажиллах дүрэм журамд сургаж, сургалт зохион байгуулж, тэдний эрүүл мэндэд хяналт тавьж, илчлэг хоол хүнсээр хангаж ажиллагсдын амьдрах орчны цэвэрлэгээг байнга тогтмолжуулж тоосжилтыг багасгаж ажиллана.	Төлөвлөгөө ний дагуу хийнэ.	ХХАА инженер Ш. Давааням БОХариуцсан ажилтан Н. Отгондорж	Агаарын бохирдлыг бууруулах бууруулах тухай 2011
Дүүрэг нийслэл улсын чанартай байгаль хамгаалах сургалт семинарт Байгаль орчин хариуцсан ажилтаныг оролцуулж байна.		БОХариуцсан ажилтан Н. Отгондорж	БОНБУ-ний тухай хууль
Ажиллагсдыг байгаль орчин хамгаалах сөрөг нөлөөлөл багатай үйл ажиллагаа явуулах сургалтанд хамруулна.	Үйлдвэрлэл эхлэхийн өмнө зохион	Н. Отгондорж	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995

	байгуулна.		
Үйлдвэрийн орчны тоосжилт, ус , хөрсний шинжилгээг МХХ-т хүсэлт гаргаж шинжлүүлж хяналт тавин ажиллана.	2023 оны 05-08 сард	Менежер О. Сүхбаатар	MNS 5885 : 2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 900:2005-Ундны усны эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт MNS 5850:2008 – хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
Нийслэлийн БОГ-т хандаж нөхөн сэргээлтийн ажлаа шалгуулж дүгнэлт гаргуулж ажиллана.	10 сард	Менежер О. Сүхбаатар	БОНХөгжлийн Сайдын 2014 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А-05 дугаар тушаал
Байгаль орчны менежментийн тухайн жилийн ажлын тайлан мэдээ болон 2023 оны төлөвлөгөөг БОАЖЯ-д хүргүүлнэ.	11 сарын 30	Менежер О. Сүхбаатар	Ашигт малтмалын тухай хууль 2006 Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995

6. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Төслийг хэрэгжүүлэх явцад байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлан болон байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөнд тусгасан сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ, тухайн орчинд төслийн үйл ажиллагаанаас үүдэн гарсан өөрчлөлтүүдийг тодорхойлох, хянах зорилгоор тухайн орчинд зайлшгүй хянаж байх үзүүлэлтүүд, түүний тодорхойлолт, хуваарь, холбогдон гарах зарим зардлуудын хамт тодорхойлж, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт (ОХШХ) заасан дагуу агаар, ундны ус, хөрсний шинжилгээг 2023 онд хийлгэнэ. /Шинжилгээний дүнг хавсаргана.

Төслийг хэрэгжүүлэхэд баримтлан ажиллах ОХШХ нь тус төсөл хэрэгжих орчны байгалийн болон нийгэм эдийн засгийн үнэт зүйлсийг хамгаалах, түүнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах үйл ажиллагааг ямар үр дүнтэй байгааг илтгэх үндсэн баримт бичгийн нэг юм.

Төслийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны явцад хяналт шинжилгээний ажлыг энд тусгасан хугацаа болон аргачлалын дагуу үргэлжлүүлэн хийх нь тухайн төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг шуурхай тогтоохоос гадна түүний олон жилийн судалгааны мэдээ материал нь нутгийн хөрс, ургамал, гадаргын ба газрын доорх ус зэрэг экосистемийн бүрдэл хэсгүүдийн хоорондын харилцан шүтэлцээг тодорхойлж, тэдгээрийн талаарх шинжлэх ухааны мэдлэгийг бий болгох чухал хэрэглэгдэхүүн болно.

Жил бүр хийгдсэн хяналт, шинжилгээний үзүүлэлтүүдийг анхааралтай судалж үзэж байх нь цаашдаа байгаль хамгаалах төлөвлөгөөг улам боловсронгуй болгох, байгаль орчин болон тухайн нутагт оршин суугчдыг төслийн нөлөөллөөс хамгаалах арга хэмжээг илүүндэслэлтэй болгох юм. Нөгөө талаас ОХШХ-г улам боловсронгуй болгох хяналт, шинжилгээ хийж байгаа объектоо бүрэн хамарч байгаа эсэхийг хянахад чухал ач холбогдолтой байх болно.

АГААРЫН БОХИРДОЛТЫГ БУУРУУЛАХАД ХИЙХ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Д/д	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал Мян.төг	Хариуцах эзэн	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Зам, талбайг тэгшлэх, услах, ургамалжуулах замаар тоосжилтыг багасгаж ажиллана.	Төслийн хугацаанд	БОНБНҮнэл гээнд заасан дагуу	Менежер О. Сүхбаатар	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисынхүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
2	Хүнд механизмын хөдөлгүүрийн тохиргоо, үйлчилгээг тогтмолжуулах, хөдөлгүүрээс гарах утааны хэмжээг стандартын шаардлага хангах хэмжээнд байлгахын тулд янданд шүүр тавина.	1 удаа	200.0	Мех/инженер Ш. Давааням	MNS 4585:2007 Агаарын чанар
3	Ажиллагсдад агаарын бохирдол, хөрс ургамал, хүний эрүүл мэндэд хэрхэн нөлөөлөх, түүнийг бага байлгах арга боломжийн талаар сургалт хийнэ.	Ажил эхлэхийн өмнө	150.0	БОХ ажилтан Н. Отгондорж	БОНБУ-ний тухай хууль Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995
4	Тоос шороотой нөхцөлд ажиллаж байгаа ажилчидад нормын сүү, цагаан идээгээр хангана.	Төсөл хэрэгжих хугацаанд	Дотоод зардал	Менежер О. Сүхбаатар	Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай хууль 2006
5	Баюуны янданд шүүр тавих ингэснээр бааюунаас гарах утааг багасгаж, бүрэн шатаалт хийлгэх	2023 онд		Мех/инженер Ш. Давааням	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисынхүлцэх

					хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
6	Ордын орчинд тоосжилт үүсгэхгүй байх удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээг тогтмол авч хэрэгжүүлнэ.	Жил бүр	Дотоод зардлаар	БОХ ажилтан Н. Отгондорж	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995
7	Автомашин, өөрөө явагч хэрэгслийн хөдөлгүүрийн байдалд байнга хяналт тавьж, утаа тортог зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс их болох үед засварлах буюу солих арга хэмжээ авна.	Жил бүр	Дотоод зардлаар	Механик инженер Ш. Давааням	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисынхүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
8	Тоосго шатаах шахмал түлш хадгалах агуулах барих	Хяналт тавин ажиллах	Дотоод зардлаар	Менежер О. Сүхбаатар	Агаарын бохирдлыг бууруулах тухай 2011
9.	Байгаль Орчны Хэмжил зүйн Төв лабораторид агаарын тоосжилтийн шинжилгээг өгөх		Мониторингийн зардал		MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисынхүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
Бүгд			350.0		

ХӨРСНИЙ БОХИРДОЛТЫГ БУУРУУЛАХАД ХИЙХ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал мян.төг	Хариуцах эзэн	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Хатуу хог хаягдал болон бохир усыг төвлөрсөн цэгт зайлуулахад	2023 оны 6 сард	396.0	Гүйцэтгэх захирал Б. Хасбаатар	Хог хаягдлын тухай хууль 2004
2.	Машин техникийн үйлчилгээ, засварыг талбайг сайжруулахад	2023 5 сард	50.0	Механик инженер Ш. Давааням	MNS 3297:1991- Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм
3.	Бохир усыг “ Чандмань-Налайх”ОНӨГ-тай байгуулсан гэрээний дагуу зөөвөрлүүлнэ.	2023 оны турш	198.0	Менежер Н. Отгондорж	Хог хаягдлын тухай хууль 2004
4.	Карьерт хүн, мал, ан амьтан унахаас сэргийлэх арга хэмжээнд тэмдэг тэмдэглэгээ хийлгэх / Жил бүр/	2023 оны турш	Дотоод зардал	Менежер О. Сүхбаатар	Газрын тухай хууль 2002
5.	Үйлдвэрийн орчинд модны суулгац тарих	2023 оны 5.9 сар	Дотоод зардал	Гүйцэтгэх захирал Б. Хасбаатар	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995
6.	Суулгац суулгасан газрыг хамгаалсан хашаа, хайс барих	2023 онд	Дотоод зардал	Гүйцэтгэх захирал Б. Хасбаатар	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995
7.	Байгаль Орчны Хэмжил зүйн Төв лабораторид агаарын тоосжилтийн шинжилгээг өгөх		Монито рингийн зардал		Газрын тухай хууль 2002
	Бүгд		644.0		

УСАН ОРЧНЫ БОХИРДОЛТ БУУРУУЛАХАД ХИЙХ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Хугацаа	Зардал мян.төг	Хариуцах эзэн	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1.	Уурхай дотор болон уурхайн ойр орчимд хатуу ба шингэн хог хаягдал, нефтийн бүтээгдэхүүн хаяхгүй байх (урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд)	2023 оны Үйлдвэр лэлтийн явцад	200.0	Механик инженер Ш. Давааням	Усны тухай хууль MNS 5850:2008 –хөрсний чанар. Хөрсбохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
2.	Тоосжилтыг дарах зорилгоор автозам, уурхайн карьерын мөргөцөг, шинэ овоолгын тоосжилтоос хамгаалах усалгааны зардалд	Үйлдвэр лэлтийн явцад	Тоолуур ын заалтаа р төлнө	Гүйцэтгэх захирал Б. Хасбаатар	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисын хүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
3.	Шатах тослох материал алдах, асгах, хог хаягдал үерийн урсацаар дамжин гадаргын усыг бохирдуулж болзошгүй анхаарч ажиллана.	Үйлдвэр лэлтийн явцад	Дотоод зардал	Механик инженер Ш. Давааням	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисынхүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
4.	Хучилтгүй зам дээр явах машины хурдыг хязгаарлах, тэмдэгжүүлэх	5 сард	100.0	Менежер О. Сүхбаатар	Газрын тухай хууль 2002
	Байгаль Орчны Хэмжил зүйн Төв лабораторид агаарын тоосжилтийн шинжилгээг өгөх		Мониторингийн зардал		Усны тухай хууль
Бүгд			300.0		

2023 оны байгаль орчныг хамгаалах жил бүрийн төлөвлөгөөнд тусгах экологийн мониторингийн албаар хийлгэх мониторингийн ажлын хэмжээ, холбогдох зардал

дд	Ажлын нэр Жилд хийлгэх шинжилгээ	Нэгжийн мян.төг	Нийт зардал мян. төг	/Жилд нэг удаа/ 3цэг х 31удаа
1	Агаарын сорьц шинжилгээ хийлгэх /Жилд нэг удаа/	4цэг х 1 удаа	62.0	78.0
2.	Усны шинжилгээ хийлгэх /худгийн усанд/	1 цэг х 1удаа	40.0	40.0
3.	Хөрсний шинжилгээ хийлгэх	2 цэг х1удаа	40.0	40.0
	ДҮН			158.0

БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХАМГААЛАХ ЗАРДАЛД НИЙТ 3092.2 МЯНГАН ТӨГРӨГ ЗАРЦУУЛАХ БОЛНО.

Төслийн 2023 онд хийх ажил

Шаврын олборлолтыг өөрийн үйлдвэрт ашиглагдаж байгаа тоног төхөөрөмжийн хүчин чадлыг үндэслэн 2023 оны уулын ажлаар **0.219 га талбайд 5260 м3 хөрс хуулалт хийж 7220м3 шавар, урд ондуудад олборлож нөөцөлсөн 3190м3 шавартай нийт 10410м3 шавраар 3.0 сая тоосго үйлдвэрлэхээр төлөвлөж** байна.

2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөө /сараар /

Хийгдэх ажлууд	х/н	2023 он						2023 он
		5	6	7	8	9	10	
Хөрс хуулалт	М ³	560	800	1500	2400			5260
Шавар олборлолт	М ³		1700	1700	2023	1800		7220
Тоосго үйлдвэрлэлт	Мян.шир		600.0	600.0	1000.0	800.0		3000.0

“Налайхын зүүн жигүүр”-ын тоосгоны шаврын ордыг ашиглах төсөл нь уурхайн байгуулалт, олборлолт, боловсруулалт, хаалтын үе шатуудыг дамжин хэрэгжих бөгөөд хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны системд үндэслэн тухай бүрт тохирсон хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны арга хэмжээнүүдийг төлөвлөн олон улсын болон Монгол улсын стандартын шаардлагад нийцүүлэн хэрэгжүүлнэ.

Уурхайн бүсэд нийтээр дагаж мөрдөх хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны нарийн дэг журмыг боловсруулан мөрдүүлнэ. Уурхайд ажиллаж буй ажиллагсад болон зочдод нэг бүрийн хамгаалах хэрэгсэл болох хамгаалалтын малгай, шил, гутал, чихэвч, маск, ажлын хувцсыг олгож, байнга хэрэглүүлж хэвшүүлнэ.

Уурхайн бүсэд “0.0” журмыг мөрдөж, уурхайн бүсэд нэвтэрч байгаа бүх хүмүүсийн спиртийн түвшинг индикатор үлээлгэн шалгаж, спирт илэрсэн тохиолдолд нэвтрүүлэхгүй, ажиллуулахгүй байх арга хэмжээг авч ажиллана.

Ажлын байр тус бүрийн онцлогт тохирсон хөдөлмөр хамгааллын дүрмүүдийг боловсруулж чанд мөрдүүлэн ажиллана. Уурхайн хүрээнд онцгой байдал үүсэх үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж, уулын ажлын жил бүрийн төлөвлөгөөнд тулгуурлан шинэчлэн сайжруулж ажиллана.

Уурхайн үйл ажиллагаанд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг бүрэн хангаж Монгол Улсын “Хөдөлмөрийн тухай хууль”, “Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн нөхцлийг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр”, “Аж ахуйн нэгж байгууллагад хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн ажлыг зохион байгуулах дүрэм”, “Ашигт малтмалын ордыг ил аргаар олборлоход мөрдөх аюулгүй ажиллагааны нэгдсэн дүрэм”-ийн заалтуудыг мөрдлөг болгон ажиллана.

2023 онд байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан ажлуудыг хэрэгжүүлэхэд нийт 3092.0 мянган төгрөг зарцуулах ба үүний 50%-тай тэнцэх зардал буюу 1546.0 төгрөгийг Засгийн газрын 309 тоот тогтоолын дагуу Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт, зардлыг төвлөрүүлэх дансны тухай журмын дагуу Байгаль хамгаалах санд төвлөрүүлсэн.

2023 оны байдлаар 4596.0 мянган төгрөг төвлөрүүлээд байна.

7. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН СИСТЕМ, ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙ

Байгаль орчны менежментийн системийн хүрээнд байгаль орчныг хамгаалах, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөртэй холбоотой компанийн дотоод журмыг одоогоор боловсруулан үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэн ажиллаж байна. Үүнээс 2023 оны байгаль орчныг хамгаалахад мөрдөж ажиллах дүрэм, журмын заримаас дурьдвал:

1. Хог хаягдлын менежмент
2. Тоосжилтын хяналт, бууруулах арга хэмжээ
3. Хаягдал бохир усны стандарт
4. Газрын элэгдэл эвдрэл

Хууль эрх зүйн орчин

Байгаль орчны талаар тусгасан доорх хууль тогтоомжийн заалтуудад төслийн үйл ажиллагаа нийцсэн байх ёстой. Үүнд:

1. БОНБУ-ний тухай хууль
2. Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль 1995
3. Ашигт малтмалын тухай хууль, шинэчилсэн найруулга 2006
4. Газрын тухай хууль 2002
5. Газрын хэвлийн тухай хууль 1988
6. Газрын төлбөрийн тухай хууль 1997
7. Агаарын тухай хууль
8. Агаарын бохирдлыг бууруулах бууруулах тухай 2011
9. Усны тухай хууль 2004
10. Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хууль 1995
11. Байгалийн ургамлын тухай 2004
12. Амьтны аймгийн тухай 2000
13. Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн орлогоос байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөцийг нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулах хөрөнгийн хувь, хэмжээний тухай 2000
14. Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай хууль 2006
15. Хог хаягдлын тухай хууль 2004

Журмууд:

1. Ус бохирдуулсны төлбөрийн журам. Улсын байгаль орчны зөвлөлийн тушаал №6, 1992
2. Хаягдал бохир усны цооногийг доторлож ашиглах журам. БО-ны болон ЭМ-ийн сайд нарын хамтарсан тушаал, 169/171 1995
3. Усны нөөцийг хамгаалах журам. БО-ны болон ЭМ-ийн сайд нарын хамтарсан тушаал, 143/А/352, 1997
4. Усан хангамжийн нөөцийн бүсийн хамгаалалтын болон эрүүл ахуйн дүрэм. ҮХ, БО, ЭМ-ийн сайд нарын хамтарсан тушаал, 167/335/А/171
5. Бохир ус хаях цэг сонгох журам. БО, ҮХ, ЭМ-ийн сайд нарын хамтарсан тушаал
6. Хаягдал ус зайлуулах цэг сонгох журам. БО-ны сайдын тушаал 167/335/а/171, 1995
7. Аюултай хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, савлах, түр байрлуулах, тээвэрлэх, аюулгүй болгох, хадгалах, устгах журам. Засгийн газрын тогтоол №135. 2002 оны 7 сарын
8. Геологийн судалгаа болон олборлох ажиллагаагаар үүссэн газрын өөрчлөлт эвдрэлийг сэргээн засварлахад зориулан мөнгө хуримтлуулах журам БО-ны ба ХАА ҮХ-ны сайдын хамтарсан тушаал №89/4/124 (1998)

Стандартууд:

1. MNS5915:2008-Байгаль орчин, Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын ангилал
2. MNS5916:2008-Байгаль орчин, Газар шорооны ажлын үед шимт хөрс хуулалт, хадгалалт. Техникийн шаардлага
3. MNS 5917 : 2008 Байгаль орчин. Уул уурхайн үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаагаар эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн ерөнхий шаардлага
4. MNS 5918 : 2008 Байгаль орчин. Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах. Техникийн ерөнхий шаардлага
5. MNS 5885 : 2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага

6. MNS 0017-2-3-16:1988-Байгаль орчны хамгаалал. Агаар мандал.
7. Хот суурин газрын агаарын чанарыг хянах журам
8. MNS 4585:2007 Агаарын чанар
9. MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулагч бодисын хүлцэх хэм хэмжээ, Техникийн ерөнхий шаардлага
10. MNS 4586:1998-Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага
11. MNS 4867:1999-Усны чанар. Дээж авах 3-р хэсэг. Дээжийг боловсруулах, хадгалах зөвлөмж
12. MNS 3342:1982-Байгаль орчны хамгаалал. Усан мандал. Газар доорх усыг бохирдлоос хамгаалах. Ерөнхий шаардлага
13. MNS 3597:1983-Байгаль орчны хамгаалал. Усан мандал. Гадаргуугийн ба газрын доорх усыг эрдэс бордооны бохирдлоос хамгаалах. ерөнхий шаардлага
14. MNS ISO 5667-11:2000-Усны чанар. Дээж авах. 11-р бүлэг. Гүний уснаас дээж авах зөвлөмж
15. MNS 0899:1992-Унд ахуйн зориулалттай усны төвлөрсөн хангамжийн эх булгийг сонгох журам ба эрүүл ахуйн шаардлага
16. MNS 900:2005-Ундны усны эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт
17. MNS 3297:1991-Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот суурин газрын хөрсний ариун цэврийн үнэлгээний үзүүлэлтийн норм
18. MNS 5850:2008 –хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ

8. АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

1. 2018 оны Техник эдийн засгийн үнэлгээ
2. 2019 онд гүйцэтгэсэн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн нэмэлт тодотгол
3. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан 2023 он
4. 2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөө

**ҮЙЛДВЭРИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

Хянасан огноо	
Хянасан мэргэжилтэнгүүдийн хувийн дугаар	
Дүгнэлт <ul style="list-style-type: none">• Шийдвэрийн төсөл• Ололт, амжилттай тал• Дутагдалтай сул тал• Шаардлага	

**НЭГ. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД,
ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ МЭДЭЭЭЛЭЛ**

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	ХУАЛЯН ХХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9019047059
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Тоосгоны үйлдвэр
	4. Аж ахуйн нэгжийн харъяаллын хаяг	УБ Налайх дүүрэг
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Ш. Оюунгэрэл Утас: 99115569 sh_oyun1961@yahoo.com
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Н.Отгондорж Утас: 89996209 n.otgoo@yahoo.com
1.2	1. Төслийн нэр	“Налайхын уурхайн зүүн жигүүр”
	1. Төслийн харъяаллын байршил	УБ Налайх дүүрэг 3-р хороо Нарангын 35-11 тоот
	3. Төслийн ангилал	Шаврын орд
	Үйлдвэр	Тоосгоны үйлдвэр
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2004 оны 06 сарын 01
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	58 жил
	6. Үйлдвэрийг хүлээж авсан улсын комиссын дүгнэлт	2015.08.28-ны өдрийн 15-44 тоот дүгнэлт
	7. ТЭЗҮ баталсан огноо	2012.05.15 Д/03-06 2018.08.30 Т/18-12-01
8. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	36.65саяш тоосго үйлдвэрлэсэн. Жилд дундажаар 3.0 сая ш тоосго	

ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ОЛГОГДДОГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ, ДҮГНЭЛТ, ЛАВЛАГААНЫ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	Ашигт малтмал ашиглах зөвшөөрөл 4508А 2037.01.29 28.9 га
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах, тэсрэх дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн дагуу олгосон холбогдох зөвшөөрөл бусад баримт бичиг/ Дугаар Хүчинтэй хугацаа	Хамаарахгүй
	3. Химийн бодисын агуулгад хийсэн мэргэжлийн хяналтын газрын дүгнэлт	Хамаарахгүй
	4. Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	2019.02.25 Дугаар 013503
	5. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2003 он БОЯам 2019.01.14 13/318 БОАЖЯ
	6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2003.07.08 БОЯам Гүйцэтгэгч нь:”ЕНКО”ХХК БОНУ-ний нэмэлт тодотгол 2011 он Гүйцэтгэгч нь: “Хань өргөө” ХХК Монслов ХХК-р дахин тодотгол хийлгүүлж 2019 оны 04 сарын 30-ны өдөр БОАЖЯ-ны Нарийвчилсан үнэлгээний хурлаар оруулж батлуулсан.
	7. Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2009.09.07 1/314 2016.03.29 1/416 2023.05.07 2023/18
	8. Тухайн жилийн батлагдсан үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөний огноо	2023. 03 сар
	9. Тухайн жилд баримтлаж ажиллах стандартын дугаар • Үндэсний • Олон улсын	MNS5915:2008 MNS5916:2008 MNS5917:2008MNS5918:2008MNS 5885 : 2008

ГУРАВ. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ, ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
3.1	1. Тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /хэмжих нэгж/ химийн бодис, бүтээгдэхүүнээс гарах сав баглаа боодлын хэмжээ	Шахмал түлш 700.0 тн-ыг хэрэглэнэ. Шахмал түлшийг тусгай талбайд полиэтиленээр хучиж хадгалдаг.
	2. Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	Эрсдэл багатай учир төлөвлөгөө гаргаагүй.
3.2	1. Шатах тослох материалын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх 2. Тэсрэх, дэлбэрэх бодисын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	1. Олборлолт явуулах техникүүдэд ашиглах дизель түлш 2 тн хадгалах тусгай зориулалтын ёмкомсттой болно. 2. Тэсрэх дэлбэрэх бодис хэрэглэдэггүй.
3.3.	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн дундаж хэмжээ /хэмжих нэгж/ <ul style="list-style-type: none">• Ахуйн хог хаягдал /хатуу, шингэн/• Үйлдвэрийн хог хаягдал /хатуу, шингэн/• Аюултай хог хаягдал	Үйлдвэрийн нийт хог хаягдлыг Налайх дүүргийн Хогийн төв цэгт өөрсдийн унаагаар тээвэрлэж зайлуулна. Мониторингын шинжилгээг Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лаборатори болон ШУА-ийн Газарзүй Геоэкологийн хүрээлэнгийн лаборатороор хийлгүүлнэ.
	2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	Өөрсдийн дотоод зардлаар хийж гүйцэтгэнэ.

ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ

- Доорх хүснэгтийн 4.12 - 4.1.7 –д тусгагдсан тухайн жилийн арга хэмжээний төсвийн нийлбэр нь 4.1.1 –д тусгагдана.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
4.1	1. Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	2023 оны Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв- 3092000 төгрөг
	2. Нөлөөллийг зайлуулах арга хэмжээний төсөв /технологийн зөв шийдэл/	Олборлолтыг технологийн дагуу явуулж, үйлдвэрлэлийн технологийн хаягдлыг дахин боловсруулан хаягдал гаргахгүй ажиллана.
	3. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг үйлдвэрлэлийн дотоод зардлаар хийхээр төлөвлөж байна.
	4. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төсөв	“Тэр бум мод” Үндэсний хөтөлбөрт нэгдэж 200 ш мод тарих ажлын хөлс 1000000 төгрөгийг дүүргийн санд төвлөрүүлнэ:
	5. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төсөв	Үйлдвэрийн дотоод зардлаар хийхээр төлөвлөж байна.
	6. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөв	Үйлдвэрийн дотоод зардлаар хийхээр төлөвлөж байгаа
	7. Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв	2023 онд Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв – 1452000 төгрөг

ТАВ. МЕТА МЭДЭЭЛЭЛ

• Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг цаасанд өнгө будаг, таних тэмдгээр буулгасан хэлбэрээр болон файл хэлбэрээр тайланд хавсаргах.

• Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

Д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл <ol style="list-style-type: none">1. Ажилчдын байр, оффис2. Дэд бүтэц (зам, өндөр хүчдэл, цахилгаан сүлжээ, шугаман хоолой, станцын байршил, хашаа, тусгаарлагч, үерийн хамгаалалтын далан, аянга зайлуулагч гэх мэт)3. Хог хаягдлын цэгийн байршил4. Хог хаягдлын агуулахын байршил5. Хог хаягдлын далан6. Химийн бодисын агуулахын байршил7. Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах хяналтын цэгийн байршил8. Гүний худгийн байршил9. Дүйцүүлэн хамгааллын байршил	

Тайлбар: Нөхөн сэргээлтийн зурагт тэмдэглэсэн бөгөөд Дүйцүүлэн хамгаалах ажлаар “Тэр бум мод” Үндэсний хөтөлбөрт нэгдэж 200 ш мод тарих ажлын хөлс **1000000** төгрөгийг дүүргийн санд төвлөрүүлнэ:

ЗУРГАА. ТУХАЙН ЖИЛИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

- Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А, Б, В, Г дэхь багананд “**тодорхойлсон**”, “**тодорхойлоогүй**” “**хамааралгүй**” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.
- Дүгнэлт гэсэн багана дахь дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнийн нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яамны мэрэгжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А. Тооцсон эсэх	Б. Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	В. Нөлөөл-лийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Г. Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	Дүгнэлт
6.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Эвдэх - Доройтуулах	ШУА Газарзүй-Геозкологийн хүрээлэнгийн Хөрсний лабораторид тодорхойлуулсан	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	
6.2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	
6.3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - амьдрах орчинг хуваах - амьдрах орчинг доройтуулах - амьдрах орчинг хомсдуулах - нөөцийг бууруулах	Тодорхойлсон	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	
6.4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - тоос	Тодорхойлсон	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	

ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “А” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх
- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “Б”, “В”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “**тийм**”, “**үгүй**” хариулт өгнө.
- Доорх хүснэгтийн “Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг оновчтой тогтоосон эсэхэд Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн мэргэжилтэнүүд “**хангалттай**” “**хангалтгүй**” гэсэн дүгнэлт өгнө.

Тухайн жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А. Тоо	Б. Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	В. Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Г. Дүгнэлт
7.1. Нөлөөллөөс зайлсхийх арга хэмжээ	5	тийм	тийм	
7.2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	5	тийм	тийм	
7.3. Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ -техникийн/ га эзэлхүүн -биологийн /га	- 0.5 га -1.0га	тийм	тийм	
7.4. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ	-	үгүй	үгүй	
6.5 Төслийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах арга хэмжээ	1	тийм	тийм	

НАЙМ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ

ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “А, Б, В, Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А. Дээж авах цэгийн тоо	Б. Дээж авах цэгийн байршил	В. Давтамж	Г. Төсөв
Хөрс	2	Олборлолтын талбайд	1	40000
Ус	1	Гүний худаг		40000
Амьтан	-	-	-	-
Ургамал	-	-	-	-
Агаар	2	Үйлдвэрлэлийн орчимд	2	78000

УБ-2

Монгол Улсын Засгийн газрын
2004 оны 20 дугаар тогтоолоор батлав.

МОНГОЛ УЛС УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ

2007.01.29

/Бүртгэсэн он, сар, өдөр/

9019047059

/Улсын бүртгэлийн дугаар/

2718375

/Регистрийн дугаар/

Хуалян

ХХК - Гадаадын хөрөнгө оруулалттай

/Хуулийн этгээдийн нэр, хариуцлагын хэлбэр/

Дүрэм

/Үүсгэн байгуулах баримт бичиг/

Тушаал

/шийдвэрийн нэр/

A-115

/дугаар/

2002.08.28

он, сар, өдөр

511000

/код/

Гадаад худалдаа

/Үндсэн эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

454000

Барилга засвар

132000

Ашигт малтмал ашиглалт

/код/

/Туслах эрхлэх үйл ажиллагааны чиглэл/

1

хугацаа

2

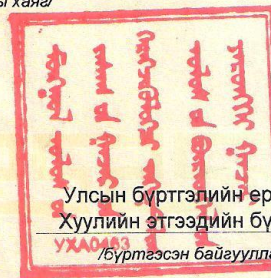
/гишүүдийн тоо/

151.000,0

/өөрийн хөрөнгийн хэмжээ, мянган төгрөгөөр/

Налайх, 3-р хороо, Нарангийн, 35 - 11, утас:1:99115569, утас:2:99122910, факс:

/хуулийн этгээдийн албан ёсны хаяг/

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын
Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн газар
УХАО/13
/бүртгэсэн байгууллагын нэр/

Харилцах банкны бүртгэл:

Харилцагч банкны нэр	Дансны төрөл	Дансны дугаар	Бүртгэсэн ажилтан, тэмдэг
ХХБ Х.Н.САН 3-р ТҮТ	Төгрөгийн	453036203	Г.Мягмар
ХААН банк	Төгрөгийн	5009327589	Н.Оюунхүү

Хуулийн этгээдийн үүсгэн байгуулах баримт бичигт оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн бүртгэл:

Д/д	Нэмэлт, өөрчлөлтийн агуулга	Бүртгэсэн	
		Огноо	Ажилтан, тэмдэг
1	1 жилийн хугацаагаар үйл ажиллагаа эрхлэхийг бүртгэв.	2011.01.12	Н.Энхбат
2	Ажиллах хугацааг 2013.01.14-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2011.12.21	Д.Чулуунтуяа
3	Ажиллах хугацааг 2013.01.14 -ний өдрөөс 2014.01.14 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2013.01.11	Д.Чулуунтуяа
4	Ажиллах хугацааг 2014.01.14 -ний өдрөөс 2016.01.14 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2014.01.09	Э.Мөнхзаяа
5	2392 Керамик тоосгоны үйлдвэрлэл /2014.03.26-2017.03.26/ эрхлэх үйл ажиллагаа шинээр бүртгэв.	2014.04.02	Э.Мөнхзаяа
6	Ажиллах хугацааг 2016.01.14 -ний өдрөөс 2018.01.14 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2015.12.22	Ж.Оюумаа
7	Ажиллах хугацааг 2018.01.14 -ний өдрөөс 2020.01.14 -ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2017.12.27	Д.Лөхсө
8	Ажиллах хугацааг 2020.01.14-ний өдрөөс 2022.01.14-ний өдөр хүртэл сунгасныг бүртгэв.	2019.12.17	Э.Эрдэнэбилэг
9	Үйл ажиллагаа эрхлэх хугацааг хугацаагүй болгов.	2022.01.03	Э.Эрдэнэбилэг
10	Эцсийн өмчлөгч 1 иргэн бүртгэв.	2022.01.03	Э.Эрдэнэбилэг

Энэхүү гэрчилгээг хуурамчаар үйлдсэн этгээдэд Монгол Улсын хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ засвартай бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗАР

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАЛТЫН ТУСГАЙ
ЗӨВШӨӨРӨЛ

Дугаар 4508А

Ашигт малтмалын тухай Монгол улсын хуулийн 26 дугаар зүйлийг үндэслэн

Улаанбаатар

аймаг /хот/-ийн

Налайх

сум /дүүрэг/-ын

Налайхын нүүрс зүүн жигүүр

нэртэй газарт орших

29

гектар талбай бүхий уурхайн талбайд хуульд

заасан нөхцөл, шаардлагын дагуу ашигт малтмал ашиглахыг

зөвшөөрч улсын бүртгэлийн 2920001001 тоот гэрчилгээтэй

„Тэрэлт-Орд“, БТБЭ-нохёрлол

-д

энэхүү тусгай зөвшөөрлийг 30 жилийн

хугацаагаар олгов.

Тусгай зөвшөөрөл хавсралтгүй бол хүчингүй.

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ХЭРЭГ
ЭРХЛЭХ ГАЗРЫН ДАРГА

Л. БОЛД

2007 оны 01 сарын 29 өдөр

Улаанбаатар хот

АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ . . . 4508 А . . . ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн хэмжээ болон лицензийн эзэмшилд орсон өөрчлөлт

д/д	Лицензэд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Өргөдлийн бүртгэлийн дугаар	Хасагдах талбайн хэмжээ (га-аар)	Үлдсэн талбайн хэмжээ (га-аар)
1.	Анх олгосон	6003А	-	28.9 2002.06.06
2.	ГУУКА-ны даргын 2002 оны 718 тоот шийдвэрээр лицензийг 29/24 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Гэрэлт-Орд" ББН-д шилжүүлэв.	1205Х		28.9 2002-10-02
3.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			28.9 2003-05-30
4.	Лицензийн гурав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			28.9 2004-05-21
5.	Лицензийн 4 дэхь жилийн төлбөрөө төлөв.			28.9 2005-05-04
6.	Лицензийн 5 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			28.9 2006-05-09
7.	Тусгай зөвшөөрлийн 6 дахь жилийн төлбөрөө төлөв			29 2007-05-07
8.	Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг улсын бүртгэлийн 9019021078 тоот гэрчилгээтэй „Хуалян,, ХХК-д шилжүүлснийг КБТ-ийн даргын 2007 оны 2306 тоот шийдвэрээр бүртгэв.	T5813X		29 2007-10-18
9.	Тусгай зөвшөөрлийн 7 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			29 2008-04-18
10.	Тусгай зөвшөөрлийн 8 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.			29 2009-05-11

**ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ
1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ**

MV-004508

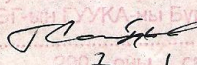
Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Хөдөлгөөний код	Хөдөлгөөний тайлбар	Гарын үсэг, огноо, тамга
000-CI	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Ашигт малтмалын газрын даргын 2010 оны 127 тоот тушаалын дагуу ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицлыг WGS-84 тогтолцоонд албан ёсоор хөрвүүлж талбайн хэмжээг дахин тооцсон. 	
011-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 9 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2010.06.06 – 2011.06.06 хүртэл 	2010.05.05
012-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 10 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2011.06.06 – 2012.06.06 хүртэл 	2011-06-06
013-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 11 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2012.06.06 – 2013.06.06 хүртэл 	2012-04-30
014-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 12 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2013.06.06 – 2014.06.06 хүртэл 	2013-05-05
015-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 13 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2014.06.06 – 2015.06.06 хүртэл 	2014-06-05
016-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 14 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2015.06.06 – 2016.06.06 хүртэл 	2015-06-11
017-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 15 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.06.06 – 2017.06.06 хүртэл 	2016-06-06

**АШИГТ МАЛТМАЛ АШИГЛАХ . . . 4508 А . ТООТ ЛИЦЕНЗИЙН
ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 2 ДУГААР ХАВСРАЛТ**
ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН (гэрчилгээгүй бол хүчингүй)

Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлын өөрчлөлтүүд

д/д	Солбицлууд өөрчлөгдөх үндэслэл	Хүчин төгөлдөр солбицлууд
1.	Талбайн анхны солбицлууд	1. 107° 17' 45" 47° 45' 24" 2. 107° 17' 45" 47° 45' 33" 3. 107° 18' 35" 47° 45' 33" 4. 107° 18' 35" 47° 45' 24"
2.	ГУУКА-ны даргын 2002 оны 718 тоот шийдвэрээр лицензийг 29/24 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй "Гэрэлт-Орд" ББН -д шилжүүлэв.	2002-06-06 Х. Дагвадорж Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2002-10-02
3.	Лицензийн хоёр дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр. 2003-05-30
4.	Лицензийн гурав дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2004-05-21
5.	Лицензийн 4 дэхь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2005-05-04
6.	Лицензийн 5 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Лицензээр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2006-05-09
7.	Тусгай зөвшөөрлийн 6 дахь жилийн төлбөрөө төлөв	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2007-05-07
8.	Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг улсын бүртгэлийн 9019021078 тоот гэрчилгээтэй „Хуалян“, ХХК-д шилжүүлснийг КБТ-ийн даргын 2007 оны 2306 тоот шийдвэрээр бүртгэв.	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2007-10-18
9.	Тусгай зөвшөөрлийн 7 дахь жилийн төлбөрөө төлөв.	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайн булангийн цэгүүдийн солбицлууд хэвээр 2008-04-18

Тусгай зөвшөөрлийн цэнгэл хэргийн тасаар ш - 355
 АМТЗСР-ийн ГУУКА-ны Бүртгэл, төсвийн хэлтсийн дарга Ч.Амтэнбаатар-2
 2007 оны 1 сарын 29

ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭНИЙ 1 ДҮГЭЭР ХАВСРАЛТ

MV-004508

Тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээгүй бол хүчингүй.

Дэс дугаар	Тусгай зөвшөөрөлд орох өөрчлөлтийн үндэслэл	Огноо, гарын үсэг, тэмдэг
017-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 15 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2016.06.06 – 2017.06.06 хүртэл 	2016-05-19
018-FE	<ul style="list-style-type: none"> Бүртгэв: Тусгай зөвшөөрлийн 16 дахь/дэх жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2017.06.06 – 2018.06.06 хүртэл 	2017-05-08
001	<ul style="list-style-type: none"> Тусгай зөвшөөрлийн 17 дах жилийн төлбөрийг төлөв. Хугацаа 2018.06.06 - 2019.06.06 хүртэл 	2018.06.05 НБОГ-ын дарга Э.Баттулга
002	<ul style="list-style-type: none"> Тусгай зөвшөөрлийн 18 дахь жилчийн төлбөр төлснийг тэмдэглэв. Хугацаа 2019.06.06 - 2020.06.06 хүртэл 	2019.05.14 НБОГ-ын дарга Э.Баттулга
003	<ul style="list-style-type: none"> Тусгай зөвшөөрлийн 19 дэх жилийн төлбөр төлснийг тэмдэглэв. Хугацаа 2020.06.06 - 2021.06.06 хүртэл 	2020.05.20 НБОГ-ын дарга Э.Баттулга
004	<ul style="list-style-type: none"> Тусгай зөвшөөрлийн 20 дахь жилийн төлбөр төлснийг тэмдэглэв. Хугацаа 2021.06.06- 2022.06.06 хүртэл 	2021.05.10 НБОГ-ын дарга М.Нямбаяр
005	<ul style="list-style-type: none"> Тусгай зөвшөөрлийн 21 дэх жилийн төлбөр төлснийг тэмдэглэв. Хугацаа 2022.06.06 - 2023.06.06 хүртэл 	НБОГ-ын дарга М.Нямбаяр

**АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗРЫН
ДАРГЫН ТУШААЛ**

2018 оны 12 сарын 07 өдөр

Дугаар 7/158

Улаанбаатар хот

**Техник-эдийн засгийн үндэслэл
хүлээн авах тухай**

Засгийн газрын агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4, “Ашигт малтмалын тухай хууль”-ийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, “Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль”-ийн 10.1.4 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2018 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн т/18-12-01 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт орших MV-004508 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Хуалян” ХХК-ийн Налайхын зүүн жигүүр нэртэй шаврын ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл /тодотгол-II/-ийг хүлээн авсанд тооцсугай.

2. Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт орших MV-004508 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Налайхын зүүн жигүүр нэртэй шаврын ордыг ил аргаар ашиглах техник-эдийн засгийн үндэслэл /тодотгол-II/-ийг ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгөхийг “Хуалян” ХХК-д даалгасугай.

ДАРГА

Х.ХЭРЛЭН

10 1845

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2018 оны 08 сарын 30 өдөр

Дугаар Т/18-12-01

Улаанбаатар хот

Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт орших MV-004508 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Налайхын зүүн жигүүр” нэртэй шаврын ордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотгол (II)-ыг хэлэлцсэн тухай

“Хуалян” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Аргай-Оч” ХХК боловсруулсан. Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт орших “Налайхын зүүн жигүүр” нэртэй шаврын ордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголд Монгол улсын уул уурхайн зөвлөх инженер Ж.Баатар зөвлөж, Монгол Улсын зөвлөх инженер Ч.Хэрлэн шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн засгийн үндэслэлийн тодотголыг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн танилцуулга, Ордын геологийн судалгаа, Ил уурхайн төлөвлөлт, Тоосго үйлдвэрлэл, Дэд бүтэц, барилга байгууламжууд, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, Байгаль хамгаалал, нөхөн сэргээлт, Уурхайн удирдлага зохион байгуулалт, хүний нөөц, Төслийн эдийн засгийн үнэлгээ зэрэг 9 бүлэг, дүгнэлт, хавсралт материал, хавсралт тооцоо бүхий хуудас тайлбар бичиг, 9 хавсралт зургуудаас бүрдэж байна.

2. “Налайхын зүүн жигүүр нэртэй” MV-004508 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2002 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн хурлын дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГ-ын даргын 2002 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 112 дугаар тушаалаар шаврын ордын нөөц нь боломжтой (С) зэргээр 360.625 мян.м³ мөн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2010 оны 02 дугаар сарын 03-ны өдрийн хурлын ХХ-01-07 дугаар дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГ-ын даргын 2010 оны 02 дугаар сарын 19-ний өдрийн 84 дүгээр тушаалаар шаврын ордын нөөц нь бодитой (В) зэргээр 313.644 мян.м³ бөгөөд нийт (В+С) зэргээр 674.27 мян.м³ нөөцийг ашигт малтмалын нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо ашиглалтын үеийн хаягдал 1.08% (6.52 мян.м³)-аар, тоосгоны шаврын нөөц бодогдсон хилээс гадагшаа шаврын үе тасралтгүй үргэлжилж байгаагаас зөвхөн тусгай зөвшөөрлийн хилд тулснаар нөөцийн хилийг тогтоосон тул бохирдол үүсэхгүй гэж тооцсон ба ордыг 58 жилийн хугацаанд ашиглах бөгөөд энэ хугацаанд 213.53 мян.м³ хөрс хуулж, магадласан В' үйлдвэрлэлийн нөөцөд шилжүүлэн 599.63 мян.м³ шавар

000937

олборлохоор төлөвлөсөн байна. Жилийн хүчин чадал 10.41 мян.м³ бөгөөд хөрс хуулалтын итгэлцүүр 0.36 м³/м³.

4. “Налайхын зүүн жигүүр” нэртэй шаврын ордыг ашиглахад эдийн засгийн үр ашигтай нөөцөд тулгуурлан ил уурхайн зардал, бүтээгдэхүүн борлуулах гэрээний үнийн дагуу буюу 1ш тоосгыг 160 төгрөгөөр борлуулахаар тооцоо хийжээ.

5. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг хийхдээ ордын нөөцийн тогтоц болон байршил, хөрсний зузаан, хөрсний чулуулгийн шинж чанар, зэргийг харгалзан үзэж дотоод овоолготой ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ.

6. Тус уурхайд Caterpillar маркийн экскаватор 1ш, North Benz маркийн автосамосвал 1ш, Shantui маркийн бульдозер 1ш, ХG маркийн утгуурт ачигч 1ш, ZYM50 маркийн хайрцагт тэжээгүүр 1ш, GP600x500 маркийн алхат бутлуур 2ш, SJ2500 маркийн хос голт зуурагч 2ш, ZYM30 маркийн вакум хэвлэгч 1ш, гидрийн гулдмай таслагч 1ш, автомат тоосго зүсэгч 1ш, DS50x8 маркийн туузан дамжуулагч 4ш, ZL25G маркийн нүүрсний тэжээгүүр болон тоосго зөөх тэргэнцэр 8ш зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар ТЭЗҮ-д тусгажээ.

7. Олборлолтын явцад техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг MNS5915:2008, MNS5916:2008, MNS5918:2008, MNS5850:2008 зэрэг Монгол улсын стандарт зааварчилгааны дагуу гүйцэтгэж, уулын ажлын үр дүнд үүссэн ухашийг нөхөн дүүргэж тэгшлэх, тухайн бүсийн уур амьсгалын нөхцөл байдалд тохирсон мод, бутлаг ургамлаар биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр зардлыг төсөлд тусгасан байна.

8. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 330.68 сая.төг үүнээс байгаль орчин хамгаалах зардалд 184.36 сая.төг зарцуулахаар тооцсон байна.

9. Уурхайн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 386.60 сая.төг ба 1 ш тоосгыг 160 төгрөгөөр борлуулахаар тооцон төслийн нийт хугацаанд 27.653 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлого олж, 23.99 тэрбум төгрөгийн зардал гарган, 3.296 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашиг олж, хөрөнгө оруулалтаа ашиглалтын 4.3 жилийн хугацаанд нөхөхөөр тооцжээ.

10. Төслийн 58 жилийн хугацаанд нийт 2644.14 сая.төг үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд 10%-ийн хорогдуулалтын норм тооцсон өнөөгийн цэвэр үнэ цэнэ 1182.36 сая.төг, өгөөжийн дотоод норм 52.49% гарсан нь төсөл эдийн засгийн хувьд үр ашигтайгаар хэрэгжих боломжтой гэж үзжээ.

11. Уг төслийг хэрэгжүүлснээр нийт 31 хүний ажлын байр бий болох бөгөөд нэг ажилчны сарын дундаж цалин 783.78 мянган төгрөг болж байгаа нь орон нутгийн жижиг уурхайн хувьд боломжийн үзүүлэлт гэж үзэж байна.

12. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, уулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах үндсэн баримт бичиг болжээ.

13. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

14. Цаашид бүтээгдэхүүний нэр төрлийн олшруулах тал дээр судалгаа хийж технологидоо нэвтрүүлэхийг “Хуалян” ХХК-нд зөвлөмж болгох.

15. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Аргай-Оч” ХХК хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Ж.Баатар хариуцах.

16. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

17. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн “Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн нутагт орших MV-004508 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй шаврынордыг ил аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийг тодотгол (II)-ыг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ЭЛБЭГЗАЯА

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

С.ГАН-ОЧИР

ЭБМЗ-ийн Т.18-14-01 дугаар дүгнэлтийн хавсралт

“Хуулян” ХХК-ийн эзэмшлийн MV-004508 тоот тусгай зөвшөөрөл бүхий “Налайхын зүүн жигүүр” ордын үйлдвэрлэлийн нөөцийн нээсдсэн тооцоо

№	Ордын геологийн нөөц						Ашиглалтын хаягдал						Үйлдвэрлэлийн нөөц					
	Нөөцийн зэрэг, блокчийн дугаар	Блокчийн талбай, мян.м ²	Хөрсний зузаан, м	Давхаргын зузаан, м	Хөрсний эзлэхүүн, мян.м ³	Шаврын эзлэхүүн, мян.м ³	Орлолтын үеийн хөрстэй цуг хуулагдах (5 см), мян.м ³	Хувь	Нөөцийн зэрэг, блокчийн дугаар	Нийт уулын цул, мян.м ³	Хуулах хөрсний зузаан, м	Хуулах хөрс, мян.м ³	Орлох давхаргын зузаан, м	Орлох шавар, мян.м ³	Хөрс хуулагдлын коэффициент, м ³ /м ³			
1	В-I	18.279	2.31	3.1	42.23	56.67	0.91	1.61	В-I	98.89	2.36	43.14	3.05	55.75	0.77			
2	В-II	28.288	1.75	3.38	49.50	95.61	1.41	1.48	В-II	145.12	1.80	50.92	3.33	94.20	0.54			
3	В-III	28.288	1.05	4.16	29.70	117.68	1.41	1.20	В-III	147.38	1.10	31.12	4.11	116.26	0.27			
4	С-I	22.412	1.54	6.05	34.52	135.60	1.12	0.83	В-IV	170.11	1.59	35.64	6.00	134.47	0.27			
5	С-II	33.157	1.54	6.05	51.06	200.60	1.66	0.83	В-V	251.66	1.59	52.72	6.00	198.94	0.27			
-	Нийт	130.425	1.59	4.65	207.01	606.15	6.52	1.08	Нийт	813.16	1.64	213.53	4.60	599.63	0.36			

Тооцоо гаргаасан: “Арай-Оч” ХХК-ийн Төслийн инженер / Д.Ариунболд /

Хянасан: АМГТГ, УУУТХ-ийн Металл бус ашигт малтмалын нөөцийн хөдөлгөөн, бүртгэл хариуцсан мэргэжилтэн / Д.Эрдэнэтунгалаа /

"ХУАЛЯН" ХХК

Боловсруулсан: “Аргай-Оч” ХХК
Төслийн инженер Д.Ариунболд
Төслийн инженер Г.Гантулга

**УЛААНБААТАР ХОТЫН
НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НУТАГТ ОРШИХ
“НАЛАЙХЫН УУРХАЙН ЗҮҮН ЖИГҮҮР” НЭРТЭЙ
ТООСГОНЫ ШАВРЫН ОРДЫГ ИЛ УУРХАЙН АРГААР
АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН ТЕХНИК – ЭДИЙН ЗАСГИЙН
ҮНДЭСЛЭЛИЙН ТОДОТГОЛ**

(Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-004508)
(Төслийн хүчин чадал: 4 сая ш.тоосго/жил)

Улаанбаатар хот
2018 он

Орчин байдал, оршин суугаачдын амьжиргаа
2023 оны 07 дугаар сарын 02-ний өдөр
Х.154 зууныг үргэлжлэн 2 дугаар хэсэг

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**
Дугаар **0005984**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: *"Хуалэн" ХХК*

Хаяг: *Налайх дүүрэг 5-р хороо Наранган 56-11 нумар*

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл:

Моосонг үйлдвэр

Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, /гал унтраах автомат болон
дохиоллын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхны шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал тэрэгнэгт байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3/

Олгосон *2023* он *05* сар *07* өдөр

Хүчинтэй хугацаа *2025* он *05* сар *07* өдөр хүртэл

Дүгнэлт олгосон:

Налайх дүүргийн аймаг, нийслэлийн Омцгой байдал газар /хэлтсийн/
дарга *Турандаа* иалтай *[Signature]* *А.Чиндам*

Дүгнэлт гаргасан:

Налайх дүүргийн аймаг, нийслэлийн Омцгой байдал газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн улсын хяналтын байцаалч *Алсад* иалтай *[Signature]* *А.Мөнхтүвшин*

/гэмтэгчдийг/

Огноо/Date: 2023.05.16 14:07:12

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000455016969

Системийн огноо/System Date:2023.05.16 14:07:05

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	1,346,000.00 MNT	1.00
/ Нэг сая гурван зуун дөчин зургаан мянган төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name		
	90	Төрийн Сан		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	100900013406	БО нөхөн сэргээх баталгаа	1,346,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Хуалян ХХК РД:2718375 2023 оны БОНСБаталгаа нэмэлт төлбөр

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 16/05/2023 2:07 PM

Page 1 of 1

Огноо/Date: 2023.04.14 16:22:12

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000433046982

Системийн огноо/System Date: 2023.04.14 16:22:07

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	200,000.00 MNT	1.00

/ Хоёр зуун мянган төгрөг/

Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	90	Төрийн Сан	200,000.00 MNT	1.00
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	100900013406	БО нөхөн сэргээх баталгаа		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Хуалян ХХК РД:2718375 2023 оны нэмэлт барьцаа төлбөр

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 14/04/2023 4:22 PM

Page 1 of 1

3/22/2021

Yahoo Mail - ХасБанк интернэт банк

ХасБанк интернэт банк

From: internetbank@xacbank.mn

To: sh_oyun1961@yahoo.com

Date: Monday, 22 March 2021, 11:59 am GMT+8

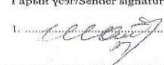
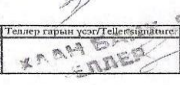
 ХАСБАНК		ЦАХИМ ГҮЙЛГЭЭНИЙ БАРИМТ	
ШИЛЖҮҮЛЭГЧИЙН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ		ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН ДАНСНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	
Банкны нэр:	ХасБанк	Банкны нэр:	Төрийн сан
Данс:	5002234129	Данс:	100900013406
Нэр:	Шагдар ОЮУНГЭРЭЛ	Нэр:	БО Нөхөн сэргээх баталгаа
Дүн:	712,000.00	Дүн:	712,000.00
Валют:	MNT	Валют:	MNT
ГҮЙЛГЭЭНИЙ МЭДЭЭЛЭЛ			
Гүйлгээний дугаар: 148ТВ01210811549			
Гүйлгээний утга: Хуалян ХХК РД2718375 БО барьцаа 99115569			
Гүйлгээний шимтгэл: 240.00MNT			
Гүйлгээний хүсэлт илгээсэн:		Гүйлгээ баталсан:	

Гүйлгээ хийсэн огноо: **2021-03-22**

Энэхүү цахим гүйлгээний баримтыг засварлах, Мэдээлэл өөрчлөх болон аливаа хууль бус зорилгоор ашиглахыг хориглоно.

ГОЛОМТ БАНК GOLOMT BANK		
ОРЛОГЫН МЭДҮҮЛЭГ / TRANSFER ORDER		Он / Year: 2023 Сар / Month: 12 Өдөр / Day: 24
Мөнгөний нэгж / Currency: ☒ ₮	Төрөг / Tugrug: ☐	Бусад / Other: ☐
Хүлээн авагч банк / Beneficiary bank: Төрийн сан	Дансны дугаар / Account No: 900096177	Хүлээн авагчийн нэр / Beneficiary: БОЯ
Мөнгөний дүн / Amount: 200000	Дүн үсгээр / Amount in words: Хоёр зуун мянган төгрөг	
Гуйвуулагч / By order of: «Хуульч» ХХК	Утас № / Tel No.:	Төлбөрийн зориулалт / Details of payment: БОХС Төрийн сан
Харилцагч / Customer: ШОЯ	Нягтлан бодогч / Cashier: ШОЯ	Кассын нярав / Cashier: ШОЯ

ГОЛОМТ БАНК
ТӨР
95

 ХААН БАНК		МӨНГӨН ШИЛЖҮҮЛЭГ/MONEY TRANSFER		
		ОН/УУУУ	САР/ММ	ӨДӨР/DD
		2011	05	10
Хүлээн Аагч/Recipient's				
Банкны нэр, байршил/Bank name& Location		Дансны №/Account No.		Нэр(байгууллага эсвэл иргэн)/Name of organization's or individual
ТӨРИЙН САН		900096177		БОАЖЯ
Дүн тоогоор/Amount		Дүн үсэгээр/Amount in words		
1,500,000.00+		*Нэг сая таван зуун мянган тэгрэг*		
Валютын код/Currency code		Түлгээний үг, тусгай тэмдэглэл/Transaction description& other notes		Түлгээний код/Code
MNT		ХУАЛЯН ХХК -С БОНС-Н БАРЬЦАА ТЭЛБЭР		
Шилжүүлэгч/Sender's				
Валютын код/Currency code		Дансны №/Account No.		Нэр(байгууллага эсвэл иргэн)/Name of organization's or individual
MNT		5027000027		БАГА ТОЙРУУ ХААН БАНК
Дүн тоогоор/Amount		Дүн үсэгээр/Amount in words		
1,500,000.00-		*Нэг сая таван зуун мянган тэгрэг*		
Түлгээний төрөл/Transaction code		Тэмдэглэл/Note		
1042 БАНК ХООРОНДЫН ГҮЙЛГЭЭ		Төрийн сан 900096177 (1500000) БОАЖЯ БОНС Барьцаа		
		Гарын үсэг/Sender signature:		
		1. 2.		
Тамга Stamp:				
Банкны тэмдэглэл/For Bank use only				
Шилжүүлгийн хураамт/Fee amount		Төлөр №/Teller no.		Журнал №/Journal No.
☐ Бэлгээр/In cash		300		2744
☒ Далиснаас/From account		419825		05/10/2011
		Төлөр гарын үсэг/Teller signature		Шилжүүлгийн бичигийн байнгын төрөл №/Customer ID
				99115569

12/24/2019

ХААН Банк - Шилжүүлгийн мэдээлэл

ХААН БАНК

Огноо/Date: **2018.11.29 11:39:02**

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: **164713024**

Системийн огноо/System Date: **2018.11.29**

Дт	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5063 253 340	ШАГДАР ОЮУНГЭРЭЛ	200,000.00 MNT	1.00
/ хоёр зуун мянган төгрөг /				
Кт	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр/Bank Name		
	90	Төрийн Сан		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card Number	Нэр/Name		
	100900013406	БО Нөхөн сэргээх баталгаа	200,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-ХУАЛЯН ХХК РД:2718375 БОНСБ 99115569

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын ёсөг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Сурталчилгаа/Advertisement:

» ДАНСНЫ ХУУЛГА, ТОДОРХОЙЛОЛТ АВАХ
» БЭЛЭН БУС ГҮЙЛГЭЭ ХИЙХ
» ЦАХИМ ҮЙЛЧИЛГЭЭНД БҮРТГҮҮЛЭХ БОЛОМЖТОЙ

КИОСК 24/7

file:///C:/I Users/HomePC/Downloads/Mail_hAA5+3N5FnxS1Kahh6vP7wPDin= html

1/1

УЛААНБААТАР ХОТЫН БАНК **УЛААНБААТАР CITY BANK** Журнал# 5948003823

ОН / YEAR: 2016 CAP / MONTH: 04 ӨДӨР / DAY: 14 САЛБАР / BRANCH: 2600 УТАСНЫ ДУГААР / PHONE NUMBER: _____

ХААНА АЖИЛТАЙ, ХЭНЭЭС / PAID BY FROM (NAME / ORGANIZATION NAME): ХУАЛЯН ХХК 2718375

ОРЛОГО ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН НЭР / BENEFICIARY'S NAME: БО НӨХӨН СЭРГЭЭХ БАТАЛГАА

ХҮЛЭЭН АВАГЧИЙН БАНК / BENEFICIARY'S BANK: ТӨРИЙН САН ДАНСНЫ ДУГААР / ACCOUNT NUMBER: 900013406

ДҮН (тоогоор) / AMOUNT (in figure): 238,000.00 ДҮН (үсгээр) / AMOUNT (in words): хоёр зуун гучин найман мянган төгрөг

МӨНГӨНИЙ НЭГЖ / CURRENCY: MNT

ТОЛБӨРИЙН ЗОРИУЛАЛТ / DETAILS OF PAYMENT: ХУАЛЯН ХХК 2718375 НӨХӨН СЭРГЭЭХ БАТАЛГАА 99115569

ТЭМДЭГЛЭЛ / NOTE (Та дансны дугаар болон мөнгөн дүнгээ гараар бичнэ үү): 900013406 (БОМЛАЖ) Хуулийн ХХК дг 2718375 238000

МӨНГӨ ТУШААГЧИЙН ГАРЫН ҮСЭГ: _____
 CUSTOMER'S SIGNATURE: _____

Гүйлгээний хураамж-100 төгрөг Банк хоорондын гүйлгээний хураамж-500 төгрөг
 Маягт - 001

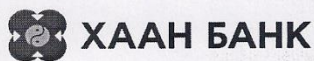
ОРЛОГЫН МЭДҮҮЛЭГ / DEPOSIT SLIP

ЗӨВХӨН БАНКНЫ ХЭРЭГЦЭЭНД / FOR BANK USE ONLY

МӨНГӨНИЙ НЭГЖ:

ДЭВСГЭРТ	ДЭВСГЭРТИЙН ТОО	ДҮН
1		
5		
10		
20		
50		
100		
500		
1000		
5000		
10000		
20000		
БҮГД		

ТЕЛЛЕР: 238-МЯГМАРЦӨРӨН Г.
 ХЯНАСАН: _____
 ГҮЙЛГЭЭ ХИЙСЭН: 2016 оны 4 сар 14 өдөр

Огноо/Date: 2022.04.01 12:02:37

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000234038335

Системийн огноо/System Date: 2022.04.01 12:02:29

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	200,000.00 MNT	1.00
/ Хоёр зуун мянган төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 90 Дансны/Картын дугаар Account/Card number 100900013406	Банкны нэр Bank Name Төрийн Сан Нэр/Name БО нөхөн сэргээх баталгаа	200,000.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-ХУАЛЯН ХХК РД: 2718375 2022 Оны барьцаа нэмэлт төлбөр

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Cap/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 01/04/2022 12:02 PM

Page 1 of 1

Журмын 4 дүгээр хавсралт.
Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх, хүлээж авах загвар

А. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

б. Уул уурхайн олборлолт, газрын тос, уламжлалт бус газрын тос, цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнэх хуудас

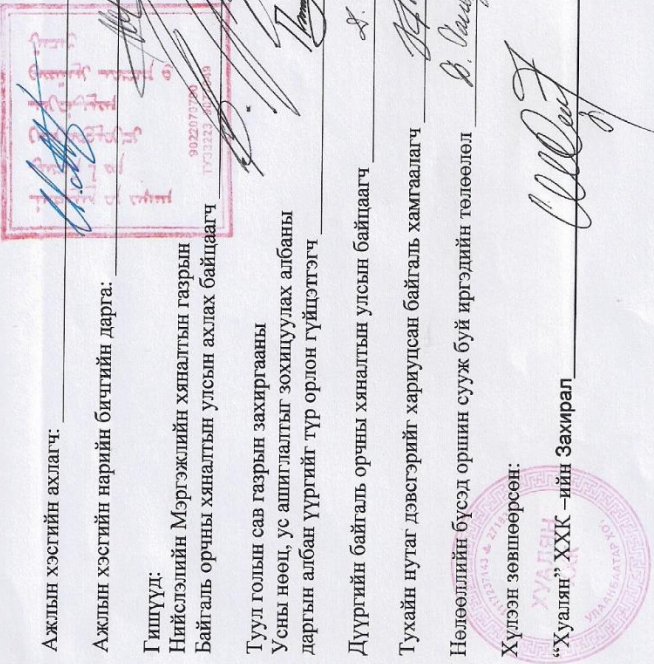
1. Төсөл хэрэгжүүлэгч ААН-ийн нэр: “Хуалян” ХХК
2. Төслийн байршил: Налайх дүүрэг 3 дугаар хороо
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-004508
4. Огноо: 2022.11.28

#	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлсэн оноо							Гишүүдийн үнэлсэн онооны энгийн арифметик дундаж	Үндэслэл, тайлбар
			Гишүүн 1	Гишүүн 2	Гишүүн 3	Гишүүн 4	Гишүүн 5	Гишүүн 6	Гишүүн 7		
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	18	18	18	18	20	20	18	19	
2	Нөхөн сэргээлийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	27	27	27	27	27	27	27	28	
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний	10	-	-	-	-	-	5	-	-	8
											11

4	төлөвлөгөөний биелэлт Нүүлэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	5
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	3	5	5	5	5	5	5	5	5
8	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
9	Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
10	Аймаг, сумын орон нутгийн төрийн захирааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
	Нийт оноо	100	90	90	90	90	95.4	91	96	96	96	91

Тайлбар: Бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт биелэлтээс нь хамааран авсан байвал зохих оноог тогтоосон ба ажлын хэсгийн гишүүн тус бүрийн өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийг бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт тооцож гаргана. Гишүүдийн бүрэлдэхүүн хэсэг тус бүрт өгсөн онооны энгийн арифметик дунджийн нийлбэр нь нийт оноо болно. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн биелэлтийн нийт оноо нь 90-аас доош байвал төлөвлөгөөний биелэлтийг хангалтгүй гэж үзнэ. Тухайн жилд дүйцүүлэн хамгаалах ажил төлөвлөгөөгүй бол нөхөн сэргээх арга хэмжээ рүү, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээ төлөвлөгөөгүй бол сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт рүү шилжүүлж тооцно.

Ажлын хэсгийн ахлагч: Ч.Мөнхбаяр /Гишүүн 1/ 99112389/
Ажлын хэсгийн нарийн бичгийн дарга: Ж.Багзолбоо /Гишүүн 2/ 99198140/
Гишүүд:
Нийслэлийн Мэргэжлийн хяналтын газрын Байгаль орчны хяналтын улсын ахлах байцаагч Б.Энхбаг /Гишүүн 3/ 99903391/
Туул голын сав газрын захиргааны Усны нөөц, ус ашиглалтыг зохицуулах албаны даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч П.Энхбаяр /Гишүүн 4/ 99596945/
Дүүргийн байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Д.Ариунболд /Гишүүн 5/ 88099209/
Тухайн нутаг дэвсгэрийг хариуцсан байгаль хамгаалагч Э.Баг-Эрдэнэ /Гишүүн 6/ 99159818/
Нөлөөллийн бүсэд оршин сууж буй иргэдийн төлөөлөл В.Цацор /Гишүүн 7/
Хүлээн зөвшөөрсөн:
“Хуалян” ХХК –ийн Захирал Ш.Оюунгэрэл /89122910, 99883294/

НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ГАЗАР
УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2021 оны 05 сарын 07 өдөр

Дугаар 2021/11

Улаанбаатар хот

"ХУАЛЯН" ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ
Ш.ОЮУНГЭРЭЛ ТАНАА

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар: "Хуалян" ХХК, захирал Ш.Оюунгэрэл, Налайх дүүргийн 3 дугаар хороо, "Хуалян" тоосгоны үйлдвэр, Утас:99115569, 99122910, Улсын бүртгэлийн дугаар 9019047059, Регистрийн дугаар 2718375
2. Төслийн байршил /ХӨ;ЗУ/: Налайх дүүргийн 3 дугаар хороо, "Налайхын зүүн жигүүр" нэртэй газар, 47°44'53"N, 107°17'53"E
3. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт: УСТ-138-86 стандартын шаардлага хангасан 50-125 маркийн тоосго үйлдвэрлэх.
4. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/: Ил уурхайгаас жилд шавар олборлож 3.0 сая.ширхэг тоосго үйлдвэрлэнэ. Өдөрт дунджаар 25.0 мян.ширхэг тоосго хийнэ. Жилд 150 хоног, ажлын 8 цагаар 2 ээлжээр ажиллана. 100 иргэнийг ажлын байраар хангаж ажилладаг.
5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ: Хоногт 25.0 мян.ширхэг тоосго, жилд 2.5-3.0 сая.ширхэг тоосго үйлдвэрлэнэ.
6. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/: 130 метрийн гүн өрмийн худгаас усыг авч ашигладаг бөгөөд ундрага нь 1.3 л/с, ундаргаар тооцож үзэхэд хоногт 112.32 м³ ус авч ашиглах боломжтой. Үйлдвэр ажиллах хугацаанд өдөрт дунджаар 20 м³ ус авч ашигладаг.
7. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/: Ахуйн болон технологийн хэрэгцээнд гаргасан гүний худгаас өөр усны барилга байгууламж байхгүй. Худаг дээр 2.5x2.5 метрийн хэмжээтэй тоосгон байртай. Худгаас усыг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн гэсэн хоёр 2 тонны болон 10 тонны ус нөөцлөх саванд нөөцөлж нөөцийн савнаас усыг авч ашигладаг.
8. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /Насосны хүчин чадал, марк/: QS-95 маркийн насосыг 120 м гүнд суурилуулсан. 2021 оны 4 дүгээр сарын 07-ны өдөр тоолуураа баталгаажуулсан. Тоолуурын заалт 04341 м³;
9. Хэрэглэгчээс гарах хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин: Тоосго үйлдвэрлэхэд шингэн хаягдал гарахгүй бөгөөд ажилтан алба хаагчдаас гарах ахуйн шингэн хаягдлыг доторлосон нүхэн жорлонд хуримтлуулж соруулан бохирын коллекторт нийлүүлдэг.
10. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл: Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг "Хань-Өргөө" ХХК-иар хийлгэсэн. Үнэлгээнд заасан зөвлөмжийг мөрдөж ажиллах шаардлагатай.

1150500169

11. **Онцгой нөхцөл:** Үйлчилгээ унд ахуйд зориулан гаргасан гүний худгийг бохирдлоос хамгаалах зорилгоор Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд /хуучин нэрээр/, Барилга хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 дугаартай тушаалаар батлагдсан "Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөх журмын 3.18 дахь заалтад заасны дагуу эрүүл ахуйн хориглолтын бүсийг байгуулан мөрдөж ажиллах.

12. **Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм стандартын дагуу усны зарцуулалтыг урьдчилсан байдлаар тооцох:** "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм батлах тухай" Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалын 6, 14 дүгээр хавсралтаар:

- 100 ажилчин өдөрт 180 л ус хэрэглэх бөгөөд жилд 150 хоног ажиллана гэж үзвэл : $100 \text{ хүн} * 180 \text{ л} * 150 \text{ хоног} = 2700.0 \text{ м}^3$ усыг унд ахуйд;
- 1000 ширхэг тоосго үйлдвэрлэхэд 0.8 м^3 ус хэрэглэнэ гэж үзвэл: 3.0 сая.ширхэг тоосго үйлдвэрлэхэд 2400.0 м^3 ус ашиглах тооцоо гарч байна.

Нийт: 5100.0 м^3

13. **Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:** "Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай" Монгол Улсын Засгийн Газрын 2011 оны 302, "Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг тогтоох, хөнгөлөх тухай", "Тогтоолын хавсралтанд өөрчлөлт оруулах тухай" Монгол Улсын Засгийн газрын 326, 327 дугаар тогтоолуудыг үндэслэн төлбөрийг тооцоход:

1 м^3 усны нөөц ашигласны төлбөр: $9440 \text{ төг} * 0.1 * 20\% / 100\% = 188.8 \text{ төг}$

- 9440 -Туул голын сав газарт газрын доорхи ус ашигласан нөхцөлд тооцох 1 м^3 усны экологи, эдийн засгийн суурь үнэлгээ
- 0.1-Туул голын сав газарт, газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- 20%- Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолд заасны дагуу Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ

$5100.0 \text{ м}^3 / \text{жил} * 188.8 \text{ төг} = 962,880.00 \text{ төг}$. /Есөн зуун жаран хоёр мянга, найман зуун наян төгрөг/

2017, 2018, 2019 оны усны төлбөр 1,398,360.00 /нэг сая гурван зуун ерөн найман мянга гурван зуун жаран/ төгрөг төлсөн байна. 2020 онд ажиллаагүй байна.

14. **Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээний талаархи зөвлөмж:**

- Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.8-д заасны дагуу Налайх дүүргийн Засаг даргын Тамгын газраас ус ашиглах зөвшөөрөл, эрхийн бичиг авч, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-д заасны дагуу усны тоолуурын **04341** м^3 -ээс тооцож 2021 оны ус ашиглах гэрээ байгуулах.
- 2021 оны усны нөөц ашигласны төлбөрийг 2021 оны 12 дугаар сарын 25-ны дотор тоолуурын заалтаар тооцож Налайх дүүргийн Татварын хэлтсийн дансанд төвлөрүүлэх.
- Тоолуурын заалтын баталгаа алдагдсан, шугам хоолойгоос салгасан тохиолдолд усны нөөц ашигласны төлбөрийг Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Нэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцож оногдуулахыг анхаарах.
- Жил бүрийн 1 дүгээр улиралд багтаан тухай оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргуулж байх. Дүгнэлтэд зааснаас илүү ашигласан усанд Засгийн газрын 2018 оны 391 дүгээр тогтоолоор

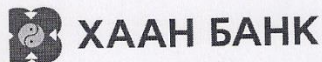
батлагдсан "Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөр тооцох журам"-ын дагуу шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцохыг анхаарах.

- Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь заалтад заасны дагуу бохир ус хаях зайлуулах дүгнэлтийг Туул голын сав газрын захиргаанаас авч, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газартай бохир ус хаях зайлуулах гэрээ байгуулах.
- Байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөцийг хэмнэлттэй байдлаар ашиглах шаардлагын хүрээнд цайны газар, угаалгын өрөө, шүршүүрт мэдрэгчтэй төхөөрөмж суурилуулж усыг хэмнэх.
- Унд ахуй, үйлдвэрлэлээс гарч байгаа бохир усыг стандартын шаардлагад нийцтэл цэвэрлэх бага оврын цэвэрлэх байгууламж барьж байгуулах, цэвэрлээд гарсан усыг ногоон байгууламж, зам талбайн усалгаа болон нойлд хэрэглэх боломжийг бүрдүүлж ажиллах.
- Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд эзэмшил газар дээрээ мод бут сөгг тарьж ургуулах ажлыг зохион байгуулах.

ДАРГЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ

М.НЯМБАЯР

Огноо/Date: 2022.12.26 17:53:10

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 29736567

Системийн огноо/System Date: 2022.12.26 17:54:41

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	435,120.00 MNT	1.00
/ Дөрвөн зуун гучин таван мянга нэг зуун хорин төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No 05 Дансны/Картын дугаар Account/Card number 5176120446	Банкны нэр Bank Name Хаан банк Нэр/Name МТА.ТАТВАР	435,120.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:
3221100063238; ЧЕ62021606; 99115569

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Cap/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 26/12/2022 5:55 PM

Page 1 of 1

БАТЛАВ: “ХУАЛЯН” ХХК-ийн
Захирал / Ш.Оюунгэрэл /

БАТЛАВ: НИЙСЛЭЛИЙН БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ ГАЗРЫН ДАРГА
..... / Р. Энхтайван /

**УЛААНБААТАР ХОТЫН НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НУТАГТ
ОРШИХ “НАЛАЙХЫН УУРХАЙН ЗҮҮН ЖИГҮҮР”
НЭРТЭЙ ШАВРЫН ОРДЫН 2023 ОНЫ АШИГЛАЛТЫН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

/ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ДУГААР: MV-004508А /

ХЯНАСАН :

НБОГ-ын ХБОБНХ-ийн

ахлах мэргэжилтэн..... /Я. Цэвээнханд /

БОЛОВСРУУЛСАН:

Инженер..... / Ш. Зориг /

Улаанбаатар хот

2023 он

“Налайхын уурхайн зүүн жигүүр” Шаврын ордын 2023 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

МаягтТУ-1.5.2

**НАЛАЙХЫН УУРХАЙН ЗҮҮН ЖИГҮҮР (ТООСГОНЫ ҮЙЛДВЭР)
2023 ОНЫ ХЭРЭГЦЭЭТ УСНЫ ХЭМЖЭЭ**

Хэмжих нэгж м³/жил

№	Ус хэрэглэх объект	Цэвэр усны хэмжээ (м ³)	Эргэлтийн усны хэмжээ(м ³)	Эргэлтийн усны эзлэх хэмжээ(%)	Нийт	Тайлбар
1	Уурхай (ил болон далд)					
2	Баяжуулах, боловсруулах, ангилан ялгах	2000		83.3		
3	Унд ахуйн хэрэгцээнд	300		12.5		
4	Бусад хэрэгцээнд	100		4.2		
5	Бүгд			100		Ус ашигласны төлбөрт 435120 төгрөг төлнө.

Үзүүлэлт гаргасан:

Хүлээн авсан:

Уурхайн дарга..... / Ш. Оюунгэрэл / НБОГ-ын мэргэжилтэн..... / Я. Цэвээнханд /

Ерөнхий инженер..... / Ш. Зориг /

“Налайхын уурхайн зүүн жигүүр” ШАВРЫН ОРДЫН 2023 ОНЫ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Маяг ТХ-4.10

**“НАЛАЙХЫН УУРХАЙН ЗҮҮН ЖИГҮҮР” ШАВРЫН ОРДЫН ТООСГОНЫ ҮЙЛДВЭРИЙН
2023 ОНЫ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД**

Үзүүлэлтүүд		Хэмжих нэгж	Төлөвлөгөө	Тайлбар
Эрхлүүлалтын орлого	Нийт орлого	сая төг.	750.0	
	Уурхайн	сая төг.	750.0	
	Бусадүйл ажиллагааны	сая төг.		
Нийт зардал		сая төг.	496.576	
Үйлдвэрлэлийн зардал		сая төг.	488.576	
Цалин		сая төг.	156.400	
Материал		сая төг.	25.0	
Эрчимхүч		сая төг.	64.955	1 квт 200 төг
Тудал шатахуун		сая төг.	73.276	1 л 3850 төг
Сэлбэг хэрэгсэл		сая төг.	10.0	
Засварын зардал		сая төг.	-	
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил		сая төг.	-	
Түрээсийн төлбөр		сая төг.	-	
Тээврийн зардал		сая төг.	-	
Байгаль орчныг хамгаалах зардал		сая төг.	5.700	
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын шимтгэл		сая төг.	1.305	
Хувийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулынажлын зардлын элэгдэл		сая төг.	-	
Улсын төсвөөр хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын нөхөн төлбөр		сая төг.	-	
Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		сая төг.	0.232	
Газар ашигласны төлбөр		сая төг.	5.78	
Ус ашигласны төлбөр		сая төг.	0.435	
ТХӨЯМТатвар		сая төг.	-	
Үл хөдлөх хөрөнгийн татвар		сая төг.	0.42	
Агаарын бохирдлын төлбөр		сая төг.	-	
НДШ		сая төг.	32.844	21% бодов.
ЭМДШ		сая төг.	6.256	4% бодов
Гадаад ажилчдын ажлын байрны төлбөр		сая төг.	0	
Үйлдвэрлэлийн бусад зардал		сая төг.	7.5	
ХАБЭА-н зардал		сая төг.	8	
Захиргаа, удирдлагын зардал		сая төг.	-	
Зээлийн хүү		сая төг.	18.75	
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр		сая төг.	68.182	
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар		сая төг.	11.541	
Бусад зардал(ХХОАТ Хогны төлбөр хандив)		сая төг.	253.42	
3.	Татвар ногдох орлого	сая төг.	25.34	
4.	ААНОАТатвар	сая төг.	228.08	
5.	Цэвэр ашиг (татварындараах)	сая төг.	205.28	
6.	Өмчлөгчид хуваарилах ногдол ашиг	сая төг.	22.8	
7.	Ногдол ашгийн татвар	сая төг.	70.0	
8.	Үндсэн хөрөнгийн нийт үнэ	төг/ш	163	
9.	Нэгж бүтээгдэхүүний өөрийн өртөг			

Үзүүлэлт гаргасан:
 Эдийн засагч..... / Б. Даваасүрэн/
 Нягтлан бодогч..... / Б. Даваасүрэн/

Хүлээн авсан:
 НБОГ-ын мэргэжилтэн..... Я. Цэвэрханд

Page 48

Хуулийн ХХК

МаягтТУ-1.11

“НАЛАЙХЫН УУРХАЙНЗҮҮН ЖИГҮҮР” ШАВРЫН ОРДЫН ТООСГОНЫ ҮЙЛДВЭРИЙН 2023 ОНЫ УЛС,ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТОРУУЛАХ ОРЛОГО

Татварын нэр	Хаанахын төсөвт төлөх (улс, аймаг, сум)	Хэмжих нэгж	Төлөвлөгөө	Тайлбар
Нийт мөлтмэлийн нөөц ашигласны төлбөр		сая төг	18.75	
Уурхайн нэгж байгууллагын орлогын төлбөр		сая төг	25.34	
Төсөвдсэн өртгийн албан татвар		сая төг	68.182	
Төрийн өмчийн ногдол ашиг		сая төг	-	
Төрийн төсвийнхөрөнгөөр хийсэн ажлын ажлын нөхөнтөлбөр		сая төг	-	
Тусгай зөвшөөрлийн төлбөр		сая төг	0.232	
Төсөр ашигласны төлбөр		сая төг	5.78	
Төс ашигласны төлбөр		сая төг	0.435	
Төрийн хэрэгсэл, өөрөөявагч механизмдын татвар		сая төг	-	
Ул мөдлөххөрөнгийн татвар		сая төг	0.42	
Агаарын бохирдлын төлбөр		сая төг	-	
Эдийн засгийн даатгалын шимтгэл		сая төг	32.844	
Эрүүл мэндийн даатгалын шимтгэл		сая төг	6.256	
Галаад ажилчдын ажлын байрны төлбөр		сая төг	0	
Хүн амын орлогын албан татвар		сая төг	11.073	
Ногдол ашгийн татвар		сая төг	22.88	
Хандив, тусламж		сая төг	-	
Бусад		сая төг	0.468	
Нийт улс, орон нутгийн төсөвт оруулах орлого		сая төг	192.66	

Хүлээн авсан:

НБОГ-ын мэргэжилтэн..... Я. Цэвээнханд

Бодлогч..... / Б. Даваасүрэн/

Зөвлөх засагч..... / Б. Даваасүрэн/

Хуульч гаргасан:

НАЛАЙХ “ТОХИЖИЛТ ҮЙЛЧИЛГЭЭ” ОНӨААТҮГ-ЫН
ДАРГА Ц.ЭРБОЛ

ХОГ ХАЯГДЛЫГ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ
ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ГЭРЭЭ

2023 оны 4 сарын 2-ны өдөр

№

Налайх дүүрэг

Иргэн, ААНБ-ын нэр	Ауулайн ХХК
Регистрийн дугаар	Ауулайн
Үйл ажиллагаа явуулж буй объектын оноосон нэр:	2718375
Үйл ажиллагааны чиглэл	ТООСГО
Иргэн, ААНБ-ын хаяг	3х Нарын 35-11
ААНБ-ын холбогдох утас	89693369
Газар зүйн хязгаарлалт	Налайх дүүргийн3..... хороо
Данс:5749062084	Хаан банк
Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн төрөл	Түрэлгээр
Төлбөрийн нөхцөл	Дансанд
Гэрээний хугацаа	2 жил

Энэхүү гэрээ нь Монгол Улсын хог хаягдлын тухай (шинэчилсэн найруулга) хууль, Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг цуглуулах, хадгалах, тээвэрлэх харилцааг зохицуулах, аж ахуйн нэгж байгууллага, ХХЭрхлэгч нэг бүрийн үүрэг хариуцлагыг тодорхойлж дүгнэх, Эрүүл ахуйн тухай хууль, Нийслэлийн ИТХ-ийн Тэргүүлэгчдийн 2009 оны 63-р тогтоолоор батлагдсан “Хот тохижилт, цэвэрлэгээний талаар албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдийн дагаж мөрдөх журам”, “Журамд өөрчлөлт оруулах тухай” Нийслэлийн ИТХ-ийн 2012 оны 61-р тогтоол, Налайх дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн 19/04 дугаар тогтоол болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг үндэслэн баримтална.

Нэг талаас Налайх дүүргийн Тохижилт Үйлчилгээ ОНӨААТҮГ /цаашид “хог хаягдал тээвэрлэгч” гэх/ гэгч /Ауулайн/ нөгөө талаас /Иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагын нэр/

Төлөөлж /цаашид “Хог хаягдал “тээвэрлэгч” гэх ажилтай /цаашид/ овогтой /И.Сүхбаатар/ нар харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү гэрээ нь Налайх дүүргийн-р хорооны нийтийн эзэмшлийн зам талбай, айл өрх, аж ахуй нэгж байгууллагын хог хаягдлыг цуглуулж, ачиж тээвэрлэн төвлөрсөн хогийн цэгт хүргэж хариуцсан бүсийг хог хаягдалгүй цэвэр байлгахад оршино.

- 1.2. Энэхүү гэрээнд зохицуулагдаагүй харилцааг Монгол Улсын “Иргэний хууль” Монгол Улсын Хог хаягдлын тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.
- 1.3. Их цэвэрлэгээ болон бусад хог хаягдлыг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх чиглэлээр хороо болон бусад төрийн байгууллагатай хамтран ажиллана.

ХОЁР. ХОГ ТЭЭВЭРЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 2.1. Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх чиглэл хуваарийг тогтоож ажиллана
- 2.2. Хог хаягдлыг зориулалтын битүүмжлэлтэй ажилгүй ажиллагааны шаардлага хангасан тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэнэ.
- 2.3. Хог хаягдлыг тээвэрлэх тээврийн хэрэгслийн жолооч, ачигч нар нь зохих сургалтад хамрагдах аюулгүй ажиллагааны шаардлага хангаж ажиллана.
- 2.4. Хог хаягдлыг цуглуулах тээвэрлэх үед унах, асгарах, хийсэхээс сэргийлэх арга хэмжээ авна.
- 2.5. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэхдээ үйлчилгээний хөлс авч үйлчилнэ.
- 2.6. Хог хаягдлын тухай хууль, түүнтэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад акт болон энэхүү гэрээний 3.3, 3.8 дахь заалтын хэрэгжилтэд хяналт тавьж хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд шаардлага хүргүүлнэ.

ГУРАВ. ХОГ ТЭЭВЭРЛҮҮЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

- 3.1. Хог тээврийн үйлчилгээний гэрээний төсөлтэй танилцаж, хог хаягдлын тухай хуулийн 10.2.3-д заасны дагуу гэрээ байгуулах
- 3.2. Хог хаягдлын тухай хууль түүнтэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад акт болон энэ гэрээний 2.2-2.6 дахь заалтын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, хангалтгүй биелүүлсэн тохиолдолд шаардлага тавих эрхтэй.
- 3.3. Хог хаягдлыг ангилах, ачих цуглуулах технологид нийцсэн, галд тэсвэртэй материалаар хийгдсэн, хог хаягдал салхиар тархах, хур тунадасны ус хуримтлагдах, шүүрэл ялгарахаас сэргийлсэн хогийн савтай байх ба хогийн саванд жилд удаа холбогдох тусгай зөвшөөрөл бүхий иргэн, аж ахуй нэгж байгууллагаар ариутгал хийлгэж, ариутгал хийлгэсэн талаар тээвэрлэг байгууллага болон мэргэжлийн холбогдох байгууллагад мэдэгдэх.
- 3.4. Хог хаягдлын талаарх сургалтад хамрагдах
- 3.5. Хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх эрх аваагүй аж ахуй нэгж, байгууллагаас хог хаягдал цуглуулах, тээвэрлэх үйлчилгээ авахыг хориглоно.
- 3.6. Хог хаягдлыг зориулалтын хогийн сав болон цэгээс хүлээлгэн өгөх ба авах хуваарийн дагуу ачих үед саадгүй тээвэрлэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Хөлдүү болон нурам үүссэн хогийг захиалагч өөрөө хариуцаж савлаж, унтрааж, хогийн сав болон орчноос бүрэн суллаж ачихад бэлтгэнэ.
- 3.7. Хүндэтгэн үзэх шалтгааны улмаас үйл ажиллагаа явуулах боломжгүй болон тохиолдолд үйл ажиллагаа явуулах хугацааг урьдчилан мэдэгдэж хуваарьт өөрчлөлт оруулах хүсэлтийг бичгээр гарган нягтлан бодогчид өгнө.
- 3.8. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг тээвэрлэгч байгууллагад шилжүүлнэ.

ДӨРӨВ. ТӨЛБӨР ТООЦОО

- 4.1. Монгол Улсын “Хог хаягдлын тухай (шинэчилсэн найруулга)” хуулийн 41 дүгээр зүйлийг үндэслэн хог хаягдал гарган төлбөрийг Налайх дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн 19/04 дугаар тогтоолоор батлагдсан төлбөрийн хэмжээгээр 16,000,000.00 төгрөгийг сар бүрийн өдрийн дотор Хаан банк 5749062084 тоот дансанд аж ахуй нэгжийн нэр, утасны дугаар, хаягийг бичиж хугацаанд бүрэн төлнө.
- 4.2. Овор хэмжээ ихтэй болон барилгын хог хаягдлыг тээвэрлэх үйлчилгээний хөлс нь хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжид хамаарахгүй. Үйлчилгээний хөлсийг гэрээгээр тохиролцсоны дагуу төлнө.

4.3. Төлбөр хураамжид өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухайн гэрээнд өөрчлөлт хийнэ.

ТАВ. ТАЛУУДЫН ХАРИУЦЛАГА

5.1. Талууд гэрээний биелэлтийг хагас бүтэн жилээр дүгнэж, цаашид илүү үр дүнтэй хамтран ажиллах боломжийг тодорхойлж тооцоо нийлнэ.

5.2. Талууд гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй эсвэл зохих ёсоор биелүүлээгүй бол Хог хаягдлын тухай хууль болон Зөрчлийн тухай хуульд заасан хариуцлага хүлээнэ.

ЗУРГАА. ДАВТАГДАШГҮЙ ХҮЧИН ЗҮЙЛ

6.1. Энэхүү гэрээг гүйцэтгэх нөлөөлөх давтагдашгүй хүчин зүйлийн нөхцөл / үер ус, газар хөдлөлт, гал түймэр, нийтийг хамарсан үймээн самуун гэх мэт онц байдлын нөхцөлүүд / үүсэн тохиолдолд талууд гэрээний үүргээсээ татгалзах эрхтэй ба гэрээний талууд учирсан хохирлыг төлөхийг шаардах эрхгүй.

ДОЛОО. БУСАД

7.1. Талууд энэхүү гэрээнд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно.

7.2. Талууд гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно. Гэрээний нэмэлт өөрчлөлт нь зөвхөн бичгээр хийгдэж талууд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно. Гэрээний нэмэлт өөрчлөлт нь талуудын эрх тэгш байдал болон гэрээний чөлөөт байдлын зарчим дээр харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр хийгдэнэ.

7.3. Энэхүү гэрээ нь Монгол хэлээр 2 ижил хувь хийгдэх бөгөөд нэг хувийг иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага, нөгөө хувийг Налайх Тохижилт Үйлчилгээ ОНӨААТҮГ тус тус хадгална.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Тээвэрлэгчийг төлөөлж:

Налайх “Тохижилт Үйлчилгээ”

ОНӨААТҮГ-ыг *Б.Сүхбаатар* ажилтай

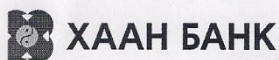
Утасны дугаар :

Тээвэрлүүлэгчийг төлөөлж”

Хуалян ХХК-ий

С.Сүхбаатар ажилтай

Утасны дугаар

Огноо/Date: 2023.04.02 14:02:10

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 11337258

Системийн огноо/System Date: 2023.04.02 14:01:51

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	396,000.00 MNT	1.00
/ Гурван зуун ерэн зургаан мянган төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	05	Хаан банк	396,000.00 MNT	1.00
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	5749062084	Н*****Т ҮЙЛЧИЛГЭЭ		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Хуалян ХХК 2023 он

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Cap/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 02/04/2023 2:02 PM

Page 1 of 1

заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цэг тогтооно.

3.3. Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.

3.4. Сав газрын захиргаа болон дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцална.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авах, хаягдал ус хаях, зайлуулах цэг тогтоолгох, ногдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг үндэслэлгүй гэж үзвэл дээд шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.

4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм, норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллана.

4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзэлхүүнийг тодорхойлох хэмжих хэрэгсэл /тоолуур/-ийг “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-д заасны дагуу хаягдал усны шугамын гаргалгаан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны шугамын голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийц нь хаягдал усны найрлагаас хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулна.

Тав. Бусад

5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.

5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөх төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

5.3. Энэхүү гэрээг сунгах, дуусгавар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхэд эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

Гэрээ байгуулсан:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Засаг даргын Тамгын газрын Худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэлтсийн мэргэжилтэн/Б.Батчимэг/

Хаяг: УБ, Налайх дүүрэг, 2 дугаар хороо,

Утас: 88139901

Ус бохирдуулагчийг төлөөлж:

“Хуалян” ажилтан.....

Хаяг:.....

Утас:.....

БАТЛАВ
ЧАНДМАНЬ НАЛАЙХ ОНӨААТҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ *Л.Өнөрмаа* БОЛДБААТАР
20 *22* оны *05* сарын *02* өдөр

БАТЛАВ
Л.Өнөрмаа
Захирагч
20 *22* оны *05* сарын *02* өдөр

АЖ АХУЙН НЭГЖ БАЙГУУЛЛАГЫН
БОХИР УС ТАТАН ЗАЙЛУУЛАХ ГЭРЭЭ

20 *22* оны *05* сарын *02* өдөр

№ *Б.А/05*.

Налайх дүүрэг

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1 Монгол улсын “Хот суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай” хуулийн 13 дугаар зүйл, Ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалт үйлчилгээг зохицуулах аж ахуйн харилцааны дүрмийн 2.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн, Нэг талаас “Чандмань-Налайх” ОНӨААТҮГ (цаашид Гүйцэтгэгч гэх)-ийг төлөөлж гэрээний мэргэжилтэн *Л.Өнөрмаа*, нөгөө талаас РД: *2718375* -тай *Л.Өнөрмаа* (цаашид Захиалагч гэх)-ийг төлөөлж *Захирагч* ажилтай *Л.Өнөрмаа* нар нь 20 *22* оны *05* сарын *02* -ны өдрөөс 20 *23* оны *05* сарын *02* -ны өдрийг хүртэл 1 жилийн хугацаатай дор дурдсан нөхцөлөөр харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

Хоёр. Гүйцэтгэгчийн эрх, үүрэг

- 2.1 Захиалагч талын гарсан бохир усыг татан зайлуулах харилцааг гэрээгээр зохицуулна.
- 2.2 Бохир усыг стандартын шаардлагад нийцсэн бохирыг хүлээн авна.
- 2.3 Ажилтны буруугаас хэрэглэгчийг илүү төлбөр төлүүлсэн, төлөх нөхцөл байдалд хүргэсэн бол алдааг залруулж, дараа сарын төлбөрт шилжүүлнэ.
- 2.4 Гүйцэтгэгч байгууллага нь өөрийн эзэмшлийн 18 тонны багтаамжтай 27-53 УНУ улсын дугаартай авто машинаар бохир усыг зөөвөрлөнө.
- 2.5 Налайх дүүргийн 5 дугаар хорооны цэвэрлэх байгууламжийн тогтоосон худагт бохирыг нийлүүлнэ.
- 2.6 Бохир усыг зөөвөрлүүлэх захиалгыг 89953310, 70233310 зөөврийн хэсгийн инженер Ч.Одонбат 89182159 дугааруудад ажлын 1-3 хоногт багтаан бохир усыг татан зайлуулна.

Гурав. Захиалагчийн эрх үүрэг

- 3.1 Гүйцэтгэгч байгууллагын авто машинаар бохир усыг зөөвөрлүүлнэ.
- 3.3 Бохир ус нийлүүлэх үйлчилгээтэй холбоотой асуудлаар гүйцэтгэгчээс мэргэжлийн туслалцаа зөвлөгөө авна.
- 3.4 Захиалагч нь гүйцэтгэгч байгууллагад нийлүүлсэн бохир усны төлбөрийг сар бүр шилжүүлнэ.
- 3.5 Гүйцэтгэгч байгууллагын орлогын нягтлан бодогчтой улирал болгонд тооцоо нийлж үлдэгдлээ баталгаажуулна.
- 3.6 Захиалагч нь “MNS.6561:2015”-д стандартын шаардлагад нийцсэн бохир усыг нийлүүлнэ.
- 3.7 Бохир усаа зөөвөрлүүлэх захиалгыг урьдчилан ажлын 1-3 өдөрт гүйцэтгэгч байгууллагад мэдэгдэнэ.

Дөрөв. Төлбөр тооцооны журам

- 4.1. Гэрээний баталгаа болгож 18 метр куб бохир ус нийлүүлэх урьдчилгаа төлбөрийг ($18\text{м}^3 \cdot 10000 + \text{НӨАТ } 10\% + 200 = 198220$ төг)-ийг “Чандмань Налайх” ОНӨААТҮГ-т тушаана.
- 4.2. Захиалагч нь 1тн бохир усыг 10000 /НӨАТ-гүй/ төгрөгөөр тооцож, гэрээний дагуу төлбөр тооцоо хийнэ.
- 4.3. Үйлчилгээний төлбөрийг тухайн сарын 25-ны дотор “Чандмань Налайх” ОНӨААТҮГ-ын ХАС БАНК – 5000192357, ХААН БАНК – 5749061342, ТӨРИЙН БАНК – 312500339615 дансанд тушаана.
- 4.4. Үйлчилгээний сар бүрийн төлбөрийг тухайн сарын 25-ны өдөр төлөөгүй тохиолдолд хугацаа хэтэрсэн хоног тутамд төлбөрийн үнийн дүнгийн 0,5 хувиар тооцон алданги тооцно.

Тав.Талуудын харилцан хүлээх үүрэг хариуцлага

- 5.1. Хоёр тал Иргэний хууль, Усны тухай хууль, Хот суурины ус хангамж, ариутгах татуургын ашиглалтын тухай хууль, Хэмжлийн нэгдмэл байдлын тухай хууль, Ариун цэврийн тухай хуульд заасан үүрэг хүлээнэ.
- 5.2. Гэрээтэй холбогдсон төлбөр тооцоо аливаа асуудлыг хоёр тал хамтран шийдвэрлэх ба тохиролцоогүй тохиолдолд шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Бусад зүйл

- 6.1. Аж ахуйн гэрээг 2 хувийг үйлдэж талууд авна.
- 6.2. Аль нэг талын буруутай үйл ажиллагаанаас болж зөрчил гарсан тохиолдолд өөрийн хүсэлтээр гэрээг цуцалж болох ба энэ тухай хангагч талд 14 хоногийн өмнө мэдэгдэнэ.
- 6.3. Гэрээг цуцлахдаа үйлчилгээний төлбөрөө бүрэн барагдуулсан байна.
- 6.4. Үнэ тарифт өөрчлөлт орох бүрт гүйцэтгэгч энэ тухай захиалагч талд 30 хоногийн өмнө албан мэдэгдэл болон хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан мэдэгдэх ба үнэ тарифын хэрэгжилт нь эрх бүхий байгууллагын тушаал шийдвэрт заасан хугацаанаас эхлэн мөрдөгдөнө.
- 6.5. Гэрээнд хоёр тал харилцан тохиролцож нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.
- 6.6. Жил бүр гэрээг дүгнэж тооцоо нийлж акт үйлдэнэ.
- 6.7. Гэрээнд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт, тодотгол

ГҮЙЦЭТГЭГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:
ЕРӨНХИЙ НЯ-БО
Т.Алимаа Т.Алимаа
ГЭРЭЭНИЙ МЭРГЭЖИЛТЭН
Л.Өнөрмаа Л.Өнөрмаа

Утас: 89155354, 89022793

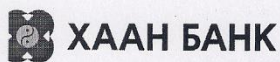
Хаяг: Налайх дүүрэг, 2 хороо,
Дамдины гудамж
2022 оны 05 сарын 09 өдөр
urwtma 0727@gmail.com.

ЗАХИАЛАГЧИЙГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Захиалагч
М.Оюунсүрэн

Утас: 99115569,

Хаяг: Н.А. Зхорлоо
Налун 35-н тоот
2022 оны 05 сарын 09 өдөр

Огноо/Date: 2023.04.11 11:19:04

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 000251487490

Системийн огноо/System Date: 2022.05.09 10:13:44

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	198,220.00 MNT	1.00
/ Нэг зуун ерэн найман мянга хоёр зуун хорин төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name		
	32	ХАСБАНК		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	5000192357	Чандманьналайх ОНӨААТҮГ	198,220.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Хуалян ХХК 2022 оны төлбөр

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

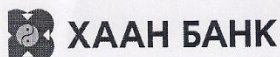
Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 11/04/2023 11:19 AM

Page 1 of 1

Огноо/Date: 2023.04.02 14:03:15

Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information

Журналын/Journal No: 11379210

Системийн огноо/System Date: 2023.04.02 14:03:11

Дт/From	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5034881288	Ш****Р ОЮУНГЭРЭЛ	198,200.00 MNT	1.00
/ Нэг зуун ерэн найман мянга хоёр зуун төгрөг/				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр Bank Name		
	05	Хаан банк		
	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name		
	5749061342	Чандманьналайх орон нутгийн өмчит ААТҮГ	198,200.00 MNT	1.00

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Хуалян ХХК 2023 он

Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын үсэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Сар/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Date and Time: 02/04/2023 2:03 PM

Page 1 of 1

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 05 дугаар сарын 10

Дугаар 2023/10

Налайх дүүрэг

Нэг. Ерөнхий зүйл

Налайх дүүргийн Засаг даргын 2017 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн ус ашиглах зөвшөөрөл олгох туай А/38 дугаар захирамж, Нийслэлийн Байгаль орчны газрын даргын олгосон 2023 оны 04 дүгээр сарын 18-ний өдрийн 2023/18 дугаартай ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн: **Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:** Налайх дүүргийн Засаг даргын орлогч Н.Мандуул, **Ус ашиглагчийг төлөөлж:** Нийслэлийн Налайх дүүрэг 3 дугаар хороо, 9019047059 дугаартай улсын бүртгэлийн гэрчилгээтэй, 2718375 регистрийн дугаартай “Хуа Лян” ХХК-ийг төлөөлж захирал Ш.Оюунгэрэл нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 2023 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрөөс 2024 оны 05 дугаар сарын 10-ны өдрийг дуустал 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл:

2.1. **Ус ашиглах зориулалт:** Унд ахуйн болон үйлдвэрлэлийн зориулалтаар гүний худгаас усыг авч ашиглана.

2.2. **Ашиглах усны хэмжээ:**

2.2.1. **Унд- ахуй, м³/жил** 2700.0 м³.....

2.2.2. **Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ м³/ жил** 2400.0 м³.....

2.2.3. **Зүлэг талбайн усалгаа м³/ жил**

2.2.4. **эмчилгээ, сувилгаа, хүн/ хоног**

2.3. **Усны чанар, найрлага:**

2.4. Усны эх үүсвэрийн :

Байршил: Налайх дүүрэг 3 дугаар хороо Налайхын зүүн жигүүр

Солбилцол: 47°44'53"N, 107°17'53"E

Барилга байгууламж: Унд ахуйн болон технологийн хэрэгцээнд гаргасан гүний худгаас өөр усны барилга байгууламж байхгүй. Худаг дээр 2,5*2,5 метрийн хэмжээтэй тоосгон байртай. Худгаас усыг ахуйн болон үйлдвэрлэлийн гэсэн хоёр 2 тонны болон 10 тонны ус нөөцлөх саванд нөөцөлж нөөцийн савнаас усыг авч ашигладаг.

Тонног төхөөрөмжийн нэр, марк: QS-95 маркийн насосыг 120 м гүнд суурилуулсан. 2023 оны 04 дүгээр сарын 07-ны өдөр тоолуураа баталгаажуулсан. Тоолуурын заалт 04342 М3.

Хүчин чадал: 130 метрийн гүн өрмийн худгаас усыг авч ашигладаг бөгөөд ундарга нь 1.3 л/с, ундаргаар тооцож үзэхэд хоногт 112.32 м3 ус авч ашиглах боломжтой. Үйлдвэр ажиллах хугацаанд өдөрт дунджаар 20м3 ус авч ашигладаг.

2.5. Хаягдал усны:

Хэмжээ:

Стандартын шаардлага:

Хаях цэгийн байршил: Тоосго үйлдвэрлэхэд шингэн хаягдал гарахгүй бөгөөд ажилтан алба хаагчдаас гарах ахуйн шингэн хаягдлыг доторлосон нүхэн жорлонд хуримтлуулж соруулан бохирын коллекторт нийлүүлдэг.

Солбилцол: 47°44'53"N, 107°17'53"E

2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ. Усны биохимийн шинжилгээний дүнг хавсаргана.

Жинлэгдэх бодис, кг

Органик бодис, кг

Эрдэс бодис, кг

Хүнд метал, кг

Аюултай бохирдуулах бодис, бодис, гр

2.7 Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин:

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ: Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсэн үнэлгээг “Хань-Өргөө” ХХК-иар хийлгэсэн.

2.9. Усны тоолуурын төрөл нэр дугаар:

Төрөл, нэр, дугаар:

Загвар

Тоолуурын тоо:

Суурилуулсан байгууллага, огноо:

Тоолуурын заалт:

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ: 2023 оны ус ашиглах дүгнэлтээр үйлчилгээний ус ашиглалтад 5100.0 м³ ус, автоклавт ус ашиглах тооцоо гарсан бөгөөд усны төлбөрийг “Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай” Монгол Улсын Засгийн Газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт, “Усны нөөц ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээг тогтоох, хөнгөлөх тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоол, “Тогтоолын хавсралтанд өөрчлөлт оруулах тухай” Монгол Улсын засгийн газрын 327 дугаар тогтоолын дагуу усны төлбөрийг усны тоолуурын заалтаар 2023 оны 12 дугаар сарын 25-ны дотор Налайх дүүргийн Татварын хэлтсийн Хаан банкны 5749922224 дугаартай дансанд төвлөрүүлнэ.

2.11. Хаягдал усан дахь нэгж бохирдуулах бодист ногдох төлбөрийн хэмжээ:

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.18, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1-д заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

Дөрөв. Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно:

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл, хаягдал усны талаарх дүгнэлт, хаягдал ус зайлуулах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3. Гэрээний биелэлтийг жил бүр дүгнэж, тэмдэглэл үйлдэнэ.

4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.5. Гэрээг дор дурдсан үндэслэлээр хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

4.5.1. ашиглаж байгаа усны эх үүсвэр тусгай хэрэгцээнд шилжсэн;

4.5.2 аль нэг тал татан буугдсан бол.

4.6. Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Налайх дүүргийн
Засаг даргын орлогч

Н.Мандуул
2023 оны 05 сарын 15

Ус ашиглагчийг төлөөлж:

“Хуалян” ХХК-ийн
захирал
Ш.Оюунгэрэл
2023 оны 05 сарын 11

БАТЛАВ.
НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ОРЛОГЧ

Н.МАНДУУЛ

2023 оны 05 дугаар сарын 15

03352 1117147549

БАТЛАВ.
“ХУАЛЯН” ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ

Ш.ОЮУНГЭРЭЛ

2023 оны 05 дугаар сарын 11

**ХАЯГДАЛ УСЫГ БАЙГАЛЬД ШУУД НИЙЛҮҮЛЖ БАЙГАА ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДТЭЙ
БАЙГУУЛАХ УС БОХИРДУУЛСНЫ ТӨЛБӨРИЙН ГЭРЭЭ**

2023 оны 05 дугаар сарын 10 өдөр

№04

Налайх дүүрэг

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Туул голын сав газрын захиргааны гаргасан 2021 оны 04 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 32 дугаартай хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг үндэслэн Нэг талаас: Ус ашиглуулагчийг төлөөлж дүүргийн Засаг даргын орлогч Н.Мандуул, нөгөө талаас ус бохирдуулагчийг төлөөлж Улаанбаатар хотын Налайх дүүргийн 3 дугаар хороо байрлах 9019047059 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ, 2718375 тоот регистрийн дугаартай “Хуалян” ХХК-ийг төлөөлж захирал Ш.Оюунгэрэл нар ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөр төлөх талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

2.1. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усыг “Хүрээлэн байгаа орчин, Усны чанар. Хаягдал ус Ерөнхий шаардлага” MNS 4943:2015 стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн байгальд шууд нийлүүлнэ.

2.2. Ус бохирдуулагч нь Усны тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усны чанарыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлсэн тохиолдолд ус бохирдуулсны төлбөр, стандартын норматив шаардлагад нийцүүлээгүй тохиолдолд ус бохирдуулсны нөхөн төлбөрийг хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын хэмжээнээс хамааран 2-5 дахин шатлан өсгөх хэлбэрээр тооцож төлнө.

2.3. Төлбөр төлөгч нь Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасны дагуу хаягдал усан дахь бохирдуулах бодист ногдох төлбөр, нөхөн төлбөрийг дараа улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор харьяалах татварын албанд төлнө.

2.4. Ус бохирдуулагч нь дараах мэдээллийг улирал тутамд Сав газрын захиргаа, харьяа татварын албанд хүргүүлнэ. Үүнд:

2.4.1. Хаягдал ус нийлүүлдэг хүн, хуулийн этгээдийн нэр,

2.4.2. Цэвэрлэх байгууламж болон зөөврийн машинд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ,

2.4.3. Байгальд нийлүүлсэн хаягдал усны хэмжээ,

2.4.4. Хаягдал усанд байгаль орчны итгэмжлэгдсэн лабораториор хийлгэсэн шинжилгээний дүн,

2.4.5. Ус бохирдуулсны төлбөр төлсөн тайлан.

Гурав. Ус ашиглуулагчийн эрх, үүрэг

3.1. Ус бохирдуулагчийг мэдээ, мэдээлэл, мэргэжил аргагүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавина.

3.2. Усны тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1.8 дахь заалтад заасны дагуу Сав газрын захиргааны дүгнэлтийг үндэслэн Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.4 дэх

заалтад заасны дагуу Сум, дүүргийн Засаг дарга нь нутаг дэвсгэртээ хаягдал ус зайлуулах цэг тогтооно.

3.3. Сав газрын захиргаа болон сум дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал усыг энэхүү гэрээний 2.1-д заасан стандартын норматив шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэсэн, дахин ашигласан ус бохирдуулагчийг ус бохирдуулсны төлбөрөөс хөнгөлөх, чөлөөлөх жагсаалтыг гаргана.

3.4. Сав газрын захиргаа болон дүүргийн Засаг дарга нь хаягдал ус хаях, зайлуулах шаардлагыг зөрчсөн ус бохирдуулагчийн хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг цуцална.

Дөрөв. Ус бохирдуулагчийн эрх, үүрэг

4.1. Ус бохирдуулагч нь Сав газрын захиргаанаас мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө авах, хаягдал ус хаях, зайлуулах цэг тогтоолох, ногдуулсан ус бохирдуулсны төлбөр болон нөхөн төлбөрийн хэмжээг үндэслэлгүй гэж үзвэл шатны байгууллагад гомдол гаргах эрхтэй.

4.2. Ус бохирдуулагч нь үйл ажиллагаандаа энэхүү гэрээг болон холбогдох хууль, тогтоомж, дүрэм, журам, стандарт, норм, норматив, ТЭЗҮ, зураг төсөл, байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг мөрдөж ажиллана.

4.3. Ус бохирдуулагч нь хаягдал усны эзэлхүүнийг тодорхойлох хэмжих хэрэгсэл /тоолуур/-ийг “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”-д заасны дагуу хаягдал усны шугамын гаргалгаан дээр суурилуулах тоолуур нь гаргалгааны шугамын голчтой адил байх бөгөөд мэдрэгчийн хийц нь хаягдал усны найрлагаас хамааран өөрчлөгдөх, эвдрэх, гэмтэх зэрэг эрсдэлээс хамгаалагдсан эд ангиар хийгдсэн байх шаардлагад нийцүүлэн суурилуулна.

Тав. Бусад

5.1. Хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрөл нь энэхүү гэрээний салшгүй хэсэг байна.

5.2. Ус бохирдуулагч нь ус бохирдуулсны төлбөр, нөхөн төлбөрийг хугацаанд нь төлөөгүй бол Зөрчлийн тухай хуулийн дагуу хариуцлага хүлээнэ.

5.3. Энэхүү гэрээг сунгах, дуусгавар болгох, хүчингүй болгохтой холбоотой асуудлыг 2 тал харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр шийдвэрлэнэ.

5.4. Энэхүү гэрээтэй холбогдон гарсан аливаа маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхэд эрмэлзэх бөгөөд эс тохиролцвол иргэний журмаар шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Зургаа. Давагдашгүй хүчин зүйлс

6.1. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл /тухайлбал: газар хөдлөлт, үер, гал түймэр, хар салхи, халдварт өвчний тархалт болон байгалийн бусад аюулт үзэгдэл гэх мэт/-ийн нөхцөл байдлын улмаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гэрээний хариуцлагаас /нөхөн төлбөр, торгууль/ чөлөөлөгдөх үндэслэл болно.

6.2. Ус бохирдуулагч нь давагдашгүй хүчин зүйл бий болсныг нотолно.

Гэрээ байгуулсан:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж:

Засаг даргын Тамгын газрын Хүнс, худалдаа, үйлчилгээний хэлтсийн дарга
..... /Ц.Тунгалаг/

Хаяг: УБ, Налайх дүүрэг, 2 дугаар хороо,
Утас: 7023-2419

Ус бохирдуулагчийг төлөөлж:

“Хуалян” ХХК-ийн
ажилтан..... /Хуалян ХХК-ийн ажилтан/

Хаяг: Налайхын уурхайн зүүн жигүүр
Утас: 09.155.69

5/16/23, 11:05 AM

Цахим тайлангийн систем

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 1220100231854

ТТД / Регистр:

73000912756 / 2718375

Татвар төлөгчийн нэр:

Хуалян

Татварын төрөл:

01030722 - Ус бохирдуулсны төлбөр

Харьяалах татварын алба:

Налайх / 3-р хороо

Төлсөн дүн:

198,200.00 ₮

Гүйлгээний огноо:

2022-09-26 14:17:45.0

Гүйлгээний утга:

[1220100231854; 73000912756; 2718375; null; Хуалян; 99115569; 5034881288; ХАТАГТАЙ ШАГДАР ОЮУНГЭРЭЛ];5000 99999;99115569

Татварын данс:

ТЕГУс бохирдуулсны төлбөр - 100900000417

Төлөлтийн хэлбэр:

ХААН банк

5/16/23, 11:05 AM

Цахим тайлангийн систем

МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА

ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № - 1221000513201

ТТД / Регистр:

73000912756 / 2718375

Татвар төлөгчийн нэр:

Хуалян

Татварын төрөл:

01030722 - Ус бохирдуулсны төлбөр

Харьяалах татварын алба:

Налайх / 3-р хороо

Төлсөн дүн:

198,200.00 ₮

Гүйлгээний огноо:

2022-12-28 15:16:49.0

Гүйлгээний утга:

[1221000513201; 73000912756; 2718375; null; Хуалян; 99115569; 5034881288; ХАТАГТАЙ ШАГДАР ОЮУНГЭРЭЛ];5000 99999;99115569
Татварын данс:

ТЕГ.Ус бохирдуулсны төлбөр - 100900000417

Төлөлтийн хэлбэр:

ХААН банк

